

İKİNCİ KIRALLAR

BAP 1

VE Ahabın ölümünden sonra Moab İsrail'e karşı ayaklandı. ² Ve Ahazya Samiriyede yukarı odasındaki kafesli pencereden düştü, ve hastalandı; ve ulaklara: Gidin, Ekron ilâhı Baal-zebubdan sorun, bu hastalığımın iyi olacak mıyım? diyerek onları gönderdi. ³ Ve RABBİN meleği Tişbeli İlyaya dedi: Kalk, Samiriye kıralının ulaklarını karşılamak için çık, ve onlara de: İsrailde Allah olmadığı için mi siz Ekron ilâhı Baal-zebubdan sormağa gidiyorsunuz? ⁴ Ve bundan dolayı RAB şöyle diyor: Üzerine çıktığın yataktan inmiyeceksin, çünkü mutlaka öleceksin. Ve İly'a gitti.

⁵ Ve ulaklar kıralın yanına döndüler, ve o kendilerine dedi: Niçin geri geldiniz? ⁶ Ve ona dediler: Bir adam bizi karşılamağa çıktı, ve bize dedi: Gidin, sizi gönderen kırala dönün, ve ona diyin: RAB şöyle diyor: İsrailde Allah olmadığı için mi sen Ekron ilâhı Baal-zebubdan sormağa gönderdin? bundan dolayı üzerine çıktığın yataktan inmiyeceksin, çünkü mutlaka öleceksin. ⁷ Ve onlara dedi: Sizi karşılamağa çıkan, ve size bu sözleri söyleyen ne biçim adamdı? ⁸ Ve ona dediler: Kılı bir adamdı, ve belinde deri kuşak bağlı idi. Ve dedi: O Tişbeli İlyadır.

⁹ Ve ona bir ellibaşı ile elli adamını gönderdi. Ve onun yanına çıktı; ve işte, dağın tepesinde oturuyordu. Ve ona dedi: Ey Allah adamı, kıral: İn, dedi. ¹⁰ Ve İly'a cevap verip ellibaşıya dedi: Eğer ben Allah adamı isem, göklerden ateş insin, ve seni ve senin elli adamını yiyip bitirsin. Ve göklerden ateş indi, ve onu ve elli adamını yiyip bitirdi. ¹¹ Ve ona yine başka bir ellibaşı ile elli adamını gönderdi. Ve cevap verip ona dedi: Ey Allah adamı, kıral şöyle dedi: Çabuk in. ¹² Ve İly'a cevap verip onlara dedi: Eğer ben Allah adamı isem, göklerden ateş insin, ve seni ve senin elli adamını yiyip bitirsin. Ve Allahın ateşi göklerden indi, ve onu ve onun elli adamını yiyip bitirdi. ¹³ Ve yine üçüncü bir ellibaşı ile elli adamını gönderdi. Ve üçüncü ellibaşı çıktı, ve gelip İlyanın önünde dizleri üzerine çöktü, ve ona yalvarıp kendisine dedi: Ey Allah adamı, rica ederim, benim canım, ve bu elli kulunun canı senin gözünde değerli olsun. ¹⁴ İşte, göklerden ateş indi, ve önce gelen iki ellibaşığı, ve onların ellişer adamını yiyip bitirdi; ve şimdi benim canım senin gözünde değerli olsun. ¹⁵ Ve RABBİN meleği İlyaya dedi: Onunla beraber in; ondan korkma. Ve kalktı, ve onunla beraber kıralın yanına indi. ¹⁶ Ve ona dedi: RAB şöyle diyor: İsrailde sözünü soracak Allah olmadığı için mi Ekron ilâhı Baal-zebubdan sormağa ulaklar gönderdin? bundan dolayı üzerine çıktığın yataktan inmiyeceksin, çünkü mutlaka öleceksin.

¹⁷ Ve İlyanın söylediği RABBİN sözüne göre kıral öldü. Ve onun oğlu olmadığı için yerine Yehoram kıral oldu; bu da Yahuda kıralı Yehoşafatın oğlu Yehoramın ikinci yılında idi. ¹⁸ Ve Ahazyanın işlerinin geri kalanı, İsrail kiralılarının Tarihler kitabında yazılı değil midir?

BAP 2

VE vaki oldu ki, RAB İlyayı kasırga ile göklere çıkaracağı zaman, İly'a ile Eliş'a Gilgaldan giderlerken, ² İly'a Eliş'a dedi: Rica ederim, burada kal; çünkü RAB beni Beyt-ele kadar gönderdi. Ve Eliş'a dedi: Hay olan RABBİN hakkı için, ve senin canının hayatı hakkı için, seni bırakmam. Ve Beyt-ele indiler. ³ Ve Beyt-elde olan peygamber oğulları Eliş'a çıkıp ona dediler: Biliyor musun ki, bugün RAB efendini senin başından kaldıracaktır? Ve dedi: Ben de biliyorum; susun. ⁴ Ve İly'a ona dedi: Ey Eliş'a, rica ederim, burada kal; çünkü Rab beni Erihaya gönderdi. Ve dedi: Hay olan RABBİN hakkı için, ve senin canının hayatı hakkı için, seni bırakmam. Ve Erihaya geldiler. ⁵ Ve Erihada olan peygamber oğulları Eliş'a yaklaşıp ona dediler: Biliyor musun ki, bugün RAB efendini senin başından kaldıracaktır? Ve dedi: Ben de biliyorum; susun. ⁶ Ve İly'a ona dedi: Rica

ederim burada kal; çünkü RAB beni Erdene gönderdi. Ve dedi: Hay olan RABBİN hakkı için, ve senin canının hayatı hakkı için, seni bırakmam. Ve ikisi de gittiler. ⁷ Ve peygamber oğullarından elli kişi gittiler, ve uzakta onların karşılarında durdular; ve ikisi de Erdenin yanında durdular. ⁸ Ve İlya cübbesini aldı, ve onu dürüp sulara vurdu, ve sular bu yana ve o yana ikiye bölündü, ve ikisi de kuru yerden geçtiler. ⁹ Ve vaki oldu ki, geçtikleri zaman İlya Elişaya dedi: Ben senin yanından alınmadan evel sana ne yapayım, iste. Ve Elişa dedi: Rica ederim, senin ruhundan benim iki payım olsun. ¹⁰ Ve dedi: Çetin şey istedin; eğer senin yanından alındığım zaman beni görürsen, sana böyle olacaktır; ve yoksa olmayacaktır. ¹¹ Ve vaki oldu ki, onlar yürüyüp konuşurlarken, işte, ateşten araba ve ateşten atlar, ve ikisini birbirinden ayırdılar; ve İlya kasırgada göklere çıktı. ¹² Ve Elişa görüp bağırdı: Baba, ey baba, İsrailin arabası ve onun atlıları! Ve artık onu görmedi; ve kendi esvabını tuttu, ve onları yırtıp iki parça etti. ¹³ Ve İlyanın üzerinden düşmüş olan cübbesini kaldırdı, ve geri döndü, ve Erden kenarında durdu. ¹⁴ Ve İlyanın üzerinden düşmüş olan cübbesini aldı, ve sulara vurup dedi: İlyanın Allahu RAB nerede? Ve o da sulara vurunca, sular bu yana ve o yana ikiye bölündü; ve Elişa geçti.

¹⁵ Ve Erihada olan peygamber oğulları onu karşıdan görüp dediler: İlyanın ruhu Elişanın üzerine kondu. Ve onu, karşılamağa geldiler, ve yere kadar kendisine içildiler. ¹⁶ Ve ona dediler: İşte, bu kullarının yanında elli zorlu adam var; rica ederiz, gitsinler, ve efendini arasınlar, belki RABBİN Ruhunu onu kaldırmış, ve onu dağların birine yahut derelerin birine atmıştır. Ve dedi: Göndermeyin. ¹⁷ Ve onu o kadar zorladılar ki, utanıp dedi: Gönderin. Ve elli adamı gönderdiler; ve üç gün aradılar, fakat onu bulmadılar. ¹⁸ Ve onun yanına döndüler, ve kendisi de Erihada oturuyordu, ve onlara dedi: Ben size: Gitmeyin, demedim mi?

¹⁹ Ve şehrin adamları Elişaya dediler: İşte, rica ederiz, şehrin yeri efendimin gördüğü gibi iyidir; fakat sular kötü, ve toprak mahsulünü atıyor. ²⁰ Ve dedi: Bana yeni bir kap getirin, ve içine tuz koyun. Ve ona getirdiler. ²¹ Ve suların kaynağına çıktı, ve tuzu oraya atıp dedi: RAB şöyle diyor: Bu suları iyi ettim; artık oradan ölüm ve mahsulünü atma olmayacaktır. ²² Ve Elişanın söylediği söze göre sular bugüne kadar iyidir.

²³ Ve oradan Beyt-ele çıktı; ve o yolda çıkarken, şehirden küçük çocuklar çıktılar, ve onunla eğlendiler, ve kendisine dediler: Çık, tas başlı; çık, tas başlı! ²⁴ Ve arkasına dönüp onları gördü, ve RABBİN ismile onlara lânet etti. Ve ormandan iki dişi ayı çıktı, ve onlardan kırk iki çocuğu yırttılar. ²⁵ Ve oradan Karmel dağına gitti, oradan da Samiriyeye döndü.

BAP 3

VE Yahuda kiralı Yehoşafatın on sekizinci yılında, Ahabın oğlu Yehoram Samiriyede İsrail üzerine kiral oldu, ve on iki yıl kiralılık etti. ² Ve RABBİN gözünde kötü olanı yaptı, ancak babası gibi ve anası gibi değildi; çünkü babasının yapmış olduğu Baalın dikili taşını ortadan kaldırdı. ³ Fakat Nebatın oğlu Yeroboamın İsraille işlettirmiş olduğu suçlara bağlı kaldı; onlardan ayrılmadı.

⁴ Ve Moab kiralı Meşa davar sahibi idi; ve İsrail kiralına yapağısı ile yüz bin kuzu, ve yüz bin koç öderdi. ⁵ Ve vaki oldu ki, Ahab ölünce Moab kiralı İsrail kiralına karşı ayaklandı. ⁶ Ve o zaman kiral Yehoram Samiriyeden çıktı, ve bütün İsraili saydı. ⁷ Ve gidip Yahuda kiralı Yehoşafata: Moab kiralı bana karşı ayaklandı; Moaba karşı cenk için benimle beraber gider misin? diye adam gönderdi. Ve dedi: Çıkarım; beni kendin gibi say, kavmımı kendi kavmin gibi say, atlarımı kendi atların gibi say. ⁸ Ve dedi: Hangi yoldan çıkalım? ve dedi: Edom çölü yolundan. ⁹ Ve İsrail kiralı ile Yahuda kiralı ve Edom kiralı

gittiler; ve dolambaç yoldan yedi gün yürüdüler; ve ordu için, ve artlarınca gelen hayvanlar için su yoktu. ¹⁰ Ve İsrail kiralı dedi: Eyvah! çünkü RAB bu üç kiralı Moabın eline versin diye onları bir araya çağırmış. ¹¹ Ve Yehoşafat dedi: Burada RABBİN bir peygamberi yok mu ki, onun vasıtası ile RABDEN soralım? Ve İsrail kiralının kullarından biri cevap verip dedi: Şafatın oğlu Elişa burada, İlyanın ellerine o su dökerdi. ¹² Ve Yehoşafat dedi: RABBİN kelâmı ondadır. Ve İsrail kiralı ile Yehoşafat ve Edom kiralı onun yanına indiler.

¹³ Ve Elişa İsrail kiralına dedi: Benden sana ne? babanın peygamberlerine, ve ananın peygamberlerine git. Ve İsrail kiralı ona dedi: Hayır, çünkü RAB Moabın eline versin diye bu üç kiralı bir araya çağırmış. ¹⁴ Ve Elişa dedi: Önünde durmakta olduğum hay olan ordular RABBİNİN hakkı için, eğer ben Yahuda kiralı Yehoşafatın hatırını gözetmese idim, sana bakmaz ve seni görmezdim. ¹⁵ Ve şimdi bana saz çalan bir adam getirin. Ve vaki oldu ki, saz çalan adam çalarken RABBİN eli onun üzerine geldi. ¹⁶ Ve dedi: RAB şöyle diyor: Bu vadiyi çukur çukur edin. ¹⁷ Çünkü RAB şöyle diyor: Yel görmeyeceksiniz, ve yağmur görmeyeceksiniz; fakat bu vadi su ile dolacak, ve siz ve sürüleriniz ve hayvanlarınız içeceksiniz. ¹⁸ Ve RABBİN gözünde bu kolay bir şeydir; Moabı da elinize verecektir. ¹⁹ Ve her duvarlı şehri, ve her seçme şehri vuracaksınız, ve her iyi ağacı keseceksiniz, ve bütün su kaynaklarını kapıyacaksınız, ve her iyi tarlayı taşlarla bozacaksınız. ²⁰ Ve vaki oldu ki, sabahlayın, yakılan takdime arz olunacağı zaman, işte, Edom yolundan sular geldi, ve yer sularla doldu.

²¹ Ve kıralların kendilerine karşı cenk etmek için çıkmış olduklarını bütün Moab işitti, ve silâh kuşanabilen adamların hepsi, ve daha yukarı yaştakiler bir araya toplandılar, ve sınırda durdular, ²² Ve sabahlayın erken kalktılar, ve güneş suların üzerinde parlıyordu, ve Moabîler karşıdan suları kan gibi kırmızı gördüler; ²³ ve dediler: Bu kandır, mutlaka kırallar helâk olmuşlardır, ve birbirlerini vurmuşlardır; ve şimdi, ey Moab, çapula! ²⁴ Ve İsrail ordugâhına geldiler, ve İsrailîler kalkıp Moabîleri vurdular, ve onların önünden kaçtılar; ve Moabîleri vurarak memlekette ilerlediler. ²⁵ Ve şehirleri yıktılar; ve her iyi tarlaya herkes taşını atarak onu doldurdular; ve bütün su kaynaklarını kapadılar, ve bütün iyi ağaçları kestiler, o kadar ki, ancak Kir-haresette onun taşlarını bıraktılar; fakat sapancılar onu da kuşatıp vurdular, ²⁶ Ve Moab kiralı cengin kendisi için şiddetli olduğunu görünce, Edom kiralı üzerine yarıp geçmek için yanına kılıç taşıyan yedi yüz kişi aldı; fakat yapamadılar, ²⁷ Ve kendi yerine kiralılığa geçecek olan ilk oğlunu aldı, ve onu duvarın üzerinde yakılan takdime olarak arzetti. Ve İsrail'e karşı büyük öfke oldu; ve onun yanından göç ettiler, ve kendi memleketlerine döndüler.

BAP 4

VE peygamber oğullarının karılarından bir kadın Elişaya feryat edip dedi: Kocam kulun öldü; ve bilirsin ki, o kulun RABDEN korkardı; ve alacaklı iki çocuğumu kendisine köle olsunlar diye onları almağa geldi. ² Ve Elişa ona dedi: Sana ne yapayım? bana anlat; evde nen var? Ve kadın dedi: Bir sürümlük zeytin yağından başka bu cariyenin evde bir şeyi yoktur. ³ Ve dedi: Git, dışarıdan, bütün komşularından kendin için iğreti kaplar, boş kaplar al; az alma. ⁴ Ve içeri girersin, ve kendi üzerine, ve oğullarının üzerine kapıyı kaparsın, ve bütün o kaplara dökersin; ve dolanı bir tarafa koyarsın. ⁵ Ve kadın onun yanından gitti, ve kapıyı kendi üzerine ve oğulları üzerine kapadı; ve kendisine kapları getirdiler, ve o doldurdu. ⁶ Ve vaki oldu ki, kaplar dolunca oğluna dedi: Bana bir kap daha getir. Ve oğlu ona dedi: Artık kap kalmadı. Ve zeytin yağı kesildi. ⁷ Ve kadın gelip Allah adamına bildirdi. Ve o dedi: Git, zeytin yağını sat, ve borcunu öde, ve sen ve oğulların geri kalanla yaşayın.

⁸ Ve günün birinde vaki oldu ki, Elişa Şuneme geçiyordu, ve orada büyük bir kadın vardı; ve kadın onu ekmek yemeğe zorladı. Ve öyle oldu ki, her geçtikçe ekmek yemek için oraya uğrardı. ⁹ Ve kadın kocasına dedi: İşte, daima yanımızdan geçen bu adamın mukaddes bir Allah adamı olduğunu anladım. ¹⁰ Haydi, onun için duvar üzerinde küçük bir yukarı kat odası yapalım; ve oraya kendisi için yatak ve sofrası, ve iskemle, ve şamdan koyalım; ve vaki olacak ki, bize geldiği zaman oraya girer. ¹¹ Ve günün birinde vaki oldu ki, oraya geldi, ve yukarı kattaki odaya girip orada yattı. ¹² Ve uşağı Gehaziye dedi: Bu Şunemli kadını çağır. Ve onu çağırıldı, ve kadın onun önünde durdu. ¹³ Ve uşağına dedi: Şimdi kadına söyle: İşte, bizim için bütün bu zahmeti çekmişsin; senin için yapılacak ne var? senin için kirala mı söylemeli, yoksa ordu başbuğuna mı? Ve kadın dedi: Ben kendi kavmim arasında oturuyorum. ¹⁴ Ve dedi: Öyle ise onun için yapılacak ne var? Ve Gehazi dedi: Gerçek oğlu yoktur, kocası da yaşlıdır. ¹⁵ Ve dedi: Kadını çağır. Ve onu çağırıldı, ve kadın kapıda durdu. ¹⁶ Ve dedi: Bir yıl sonra, bu mevsimde, kucağında bir oğlun olacak. Ve kadın dedi: Hayır, efendim Allah adamı, cariyene yalan söyleme. ¹⁷ Ve kadın gebe kaldı, ve Elişanın kendisine söylemiş olduğu gibi bir yıl sonra, o mevsimde bir oğul doğurdu. ¹⁸ Ve çocuk büyüdü, ve günün birinde vaki oldu ki, babasına, orakçıların yanına çıktı. ¹⁹ Ve babasına: Başım, başım! dedi. Ve babası uşağı: Onu anasına götür, dedi. ²⁰ Ve onu alıp anasına götürdü, ve öğleye kadar anasının dizleri üzerinde kaldı, ve öldü. ²¹ Ve anası yukarı çıktı, ve onu Allah adamının yatağı üzerine yatırdı, ve üzerine kapıyı kapayıp çıktı. ²² Ve kocasını çağırıp dedi: Rica ederim, bana uşaklarından birile eşeklerin birini gönder, ve Allah adamına koşayım ve döneyim. ²³ Ve dedi: Niçin bugün ona gidiyorsun? ay başı değil, ve Sebt günü değil. Ve kadın dedi: Merak etme. ²⁴ Ve eşeğe palan vurup uşağına dedi: Sür ve yürü; ben sana söylemedikçe benden ötürü hayvanı sürmekten geri durma. ²⁵ Ve gitti, ve Karmel dağına, Allah adamının yanına vardı.

Ve vaki oldu ki, Allah adamı kadını uzaktan görünce uşağı Gehaziye dedi: İşte, Şunemli kadın orada, ²⁶ şimdi, haydi onu karşılamağa koş, ve ona de: Nasıl, iyi misin? kocan iyi mi? çocuk iyi mi? Ve kadın: İyi, dedi. ²⁷ Ve dağa Allah adamının yanına geldi, ve onun ayaklarına sarıldı. Ve Gehazi onu itmek için yaklaştı, ve Allah adamı dedi: Bırak; çünkü onun içinde canı acıklıdır; ve RAB benden gizledi, ve bana bildirmedim. ²⁸ Ve kadın dedi: Ben efendimden oğul istedim mi? Beni aldatma, demedim mi? ²⁹ Ve Elişa Gehaziye dedi: Belini kuşat, ve benim değneğimi eline al, ve git; bir adama rast gelersen, onu selâmlama; ve biri seni selâmlarsa, ona cevap verme: ve değneğimi çocuğun yüzünün üzerine koy, ³⁰ Ve çocuğun anası dedi: Hay olan RABBİN hakkı için, ve senin canının hayatı hakkı için, seni bırakmam. Ve kalkıp kadının ardınca gitti. ³¹ Ve Gehazi onların önünde ileri geçmişti, ve değneği çocuğun yüzünün üzerine koymuştu; fakat ses yok ve işitme yoktu. Ve onu karşılamağa döndü, ve kendisine bildirip dedi: Çocuk uyanmadı. ³² Ve Elişa eve girdi, ve işte, çocuk ölmüştü, ve onun yatağı üzerine yatırılmıştı. ³³ Ve girip kapıyı kendi üzerlerine kapadı, ve RABBE yalvardı. ³⁴ Ve çıkıp çocuğun üzerine yattı, ve ağzını onun ağzı üzerine, ve gözlerini onun gözleri üzerine, ve avuçlarını onun avuçları üzerine koydu ve üzerine uzandı: ve çocuğun bedeni ısındı. ³⁵ Ve döndü, ve evde bir bu yana, bir o yana yürüdü, ve yukarı çıkıp onun üzerine uzandı ve çocuk yedi kere aksırdı, ve çocuk gözlerini açtı. ³⁶ Ve Gehaziye çağırıp dedi: O Şunemli kadını çağır. Ve onu çağırıldı. Ve kadın onun yanına geldi. Ve Elişa: Al oğlunu, dedi. ³⁷ Ve kadın gelip onun ayaklarına düştü, ve yere kadar içildi; ve oğlunu alıp çıktı.

³⁸ Ve Elişa yine Gilgala geldi. Ve memlekette kıtlık vardı; ve peygamber oğulları onun önünde oturuyorlardı; ve uşağına dedi: Büyük tencereyi koy, ve peygamber oğullarına

çorba pişir. ³⁹ Ve biri ot devşirmek için kıra çıktı, ve bir kır asması buldu, ve ondan bir etek dolusu yabancı hıyar devşirdi, ve getirip çorba tenceresine doğradı; çünkü ne olduğunu bilmiyorlardı. ⁴⁰ Ve adamlar yesin diye boşalttılar. Ve vaki oldu ki, çorbadan yerken onlar bağırıp dediler: Tencerede ölüm var, ey Allah adamı! Ve ondan yiyemediler. ⁴¹ Ve dedi: Öyle ise un getirin. Ve onu tencereye atıp dedi: Kavm için boşalt da yesinler. Ve tencerede zarar verecek bir şey yoktu.

⁴² Ve Baal-şalışadan bir adam geldi, ve çuvalında Allah adamı için turfandalardan ekmek, yirmi arpa ekmeği, ve taze buğday başakları getirdi. Ve dedi Kavma ver de yesinler, ⁴³ Ve hizmetçisi dedi: Ne, yüz adamın önüne bunu mu koyayım? Ve dedi: Kavma ver de yesinler; çünkü RAB şöyle diyor: Yiyecekler, ve arta bırakacaklardır. ⁴⁴ Ve önlerine koydu, ve yediler, ve RABBİN sözüne göre arta bıraktılar.

BAP 5

VE Suriye kıralının ordu başbuğu Naaman, efendisinin yanında büyük bir adamdı, ve itibarlı idi, çünkü RAB onun vasıtası ile Suriyeye kurtuluş vermişti; ve bu adam cesur bir yiğitti, fakat cüzamlı idi. ² Ve Suriyeliler akın çeteleri olarak çıkmışlardı, ve İsrail diyarından küçük bir kızı esir getirmişlerdi: ve kız Naamanın karısının yanında idi. ³ Ve hanımına dedi: Keşke efendim Samiriyedeki peygamberin önünde ola idi! o zaman onu cüzamından iyi ederdi. ⁴ Ve Naaman gidip: İsrail diyarından olan kız böyle böyle söylüyor, diye efendisine bildirdi. ⁵ Ve Suriye kıralı dedi: Var git, ve ben İsrail kıralına bir mektup gönderirim. Ve gitti, ve yanına on talant* gümüş, ve altı bin şekel altın, ve on yedek esvap aldı. ⁶ Ve mektubu İsrail kıralına getirdi; şöyle diyordu: Ve şimdi bu mektup sana gelince, işte, kulum Naamanı cüzamından iyi edesin diye sana gönderdim. ⁷ Ve vaki oldu ki, İsrail kıralı mektubu okuyunca esvabını yırtıp dedi: Öldürmek için ve diriltmek için ben Allah mıyım ki, bu adam cüzamından iyi etmek için bir adamı bana gönderiyor? fakat anlayın, rica ederim, ve bakın benimle nasıl kavga çıkarmak istiyor. * Tartılar ve ölçüler cetveline bak.

⁸ Ve vaki oldu ki, Allah adamı Elişa, İsrail kıralının esvabını yırtmış olduğunu işitince, kırala gönderip dedi: Niçin esvabını yırttın? şimdi bana gelsin, ve bilecektir ki, İsrailde peygamber vardır. ⁹ Ve Naaman atları ile ve arabası ile geldi, ve Elişanın evinin kapısında durdu. ¹⁰ Ve Elişa ona ulak gönderip dedi: Git ve Erdende yedi kere yıkan, ve etin eski haline dönecek, ve temiz olacaksın. ¹¹ Fakat Naaman öfkelenip gitti, ve dedi: İşte, ben demiştim: Mutlaka dışarı yanıma çıkacak, ve duracak, ve Allahı RABBİN ismile çağırarak ve cüzamlı yerin üzerinde elini sallıyacak, cüzamlıyı iyi edecek. ¹² Şam ırmakları Abana ve Farpar İsrailin bütün sularından iyi değil midir? onlarda yıkanıp temiz olamaz mıyım? Ve döndü, ve kızgın olarak gitti. ¹³ Ve kulları yaklaştılar, ve ona söyliyip dediler: Baba, peygamber sana büyük bir şey söylemiş olsa idi, onu yapmaz mı idin? nerede kaldı ki, sana: Yıkan ve temiz ol, diyor? ¹⁴ Ve indi, ve Allah adamının sözüne göre Erdende yedi kere suya daldı; ve eti küçük çocuk eti gibi eski haline döndü, ve temiz oldu.

¹⁵ Ve bütün alayı ile beraber Allah adamının yanına döndü; ve gelip onun önünde durdu, ve dedi: İşte, şimdi bildim ki, bütün dünyada Allah yoktur, ancak İsrailde vardır; ve şimdi, rica ederim, bu kulundan bir hediye al. ¹⁶ Fakat dedi: Önünde durmakta olduğum hay olan RABBİN hakkı için, bir şey almam. Ve almak için onu zorladı; fakat almak istemedi. ¹⁷ Ve Naaman dedi: Rica ederim, hiç olmazsa, bu kuluna iki katır yükü toprak verilsin; çünkü artık bu kulun başka ilâhlara değil ancak Yehovaya yakılan takdime ve kurban arzedecektir. ¹⁸ Yehova şu işte kuluna bağışlasın; benim efendim tapınmak için Rimmon evine girdiği ve elimin üzerine dayandığı zaman, Rimmon evinde ben de işiliyorum;

Rimmon evinde iğildiğim zaman, Yehova bu işte kuluna bağışlasın, ¹⁹ Ve ona dedi: Selâmetle git. Ve onun yanından ayrılıp biraz yol aldı.

²⁰ Fakat Allah adamı Elişanın uşağı Gehazi dedi: İşte, getirmiş olduğu şeyi bu Suriyeli Naamanın elinden almıyarak efendim onu esirgedi; hay olan RABBİN hakkı için, onun ardından koşar ve kendisinden bir şey alırım. ²¹ Ve Gehazi Naamanın ardına düştü. Ve Naaman ardından birinin koştuğunu görünce, onu karşılamak için arabadan indi, ve dedi: Hayrola? ²² Ve o dedi: İyilik. İşte, hemen şimdi Efraim dağılığından yanıma peygamber oğullarından iki genç geldiler; rica ederim onlara bir talant gümüş, ve iki yedek esvap ver, diyerek efendim beni gönderdi. ²³ Ve Naaman dedi: Kerem et de iki talant al. Ve onu zorladı, ve iki torbada iki talant gümüş bağladı, ve iki yedek esvapla beraber iki uşağına verdi; ve önünde onları taşıdılar. ²⁴ Ve tepeye geldi, ve ellerinden alıp evine koydu; ve adamları gönderdi, ve gittiler. ²⁵ Ve girip efendisinin önünde durdu. Ve Elişa ona: Gehazi, nereden? dedi: Ve dedi: Bu kulun hiç bir yere gitmedi. ²⁶ Ve ona dedi: Seni karşılamak için o adam arabasından döndüğü zaman, benim yüreğim seninle beraber gitmedi mi? Gümüş almak, ve esvap, ve zeytinlikler, ve bağlar, ve koyunlar, ve sığırlar, ve köleler, ve cariyeler almak vakti mi? ²⁷ Bundan dolayı Naamanın cüzamı sana ve senin zürriyetine ebediyen yapışacaktır. Ve onun önünden kar gibi cüzamı olarak çıktı.

BAP 6

VE peygamber oğulları Elişaya dediler: İşte, şimdi senin önünde oturmakta olduğumuz yer bizim için dardır. ² Rica ederiz, Erdene gidelim, ve oradan her birimiz birer mertek alalım, ve oturmak için orada kendimize yer yapalım. Ve: Gidin, dedi. ³ Ve biri dedi: Kerem et, rica ederim, bu kullarınla beraber gel. Ve: Ben gelirim, dedi. ⁴ Ve onlarla beraber gitti. Ve Erdene vardıkları zaman ağaçlar kestiler. ⁵ Ve biri ağaç devirirken baltanın demiri suya düştü; ve bağırp dedi: Eyvah, efendim! iğreti almıştım. ⁶ Ve Allah adamı: Nereye düştü? dedi: Ve ona yeri gösterdi. Ve bir ağaç kesip oraya attı, ve demir suyun üzerine çıktı. ⁷ Ve: Onu kaldır, dedi. Ve elini uzatıp onu aldı.

⁸ Ve Suriye kiralı İsraille karşı cenk ediyordu; ve kulları ile danışıp: Filân yerde ordugâh kuracağım, dedi. ⁹ Ve Allah adamı İsrail kiralına gönderip dedi: O yerden geçmekten kendini sakın, çünkü Suriyeliler oraya iniyorlar. ¹⁰ Allah adamının söylemiş ve kendisini sakındırmış olduğu yere İsrail kiralı adam gönderdi; ve orada kendini sakındı, bir kere değil, iki kere değil. ¹¹ Ve bu iş üzerine Suriye kiralının yüreği çok sıkıldı; ve kullarını çağırıp onlara dedi: Bizimkilerden İsrail kiralına taraftar olan kimdir, bana bildirmeyecek misiniz? ¹² Ve kullarından biri dedi: Öyle değil, efendim kiral; ancak İsraildeki peygamber Elişa yatak odanda söylediğin sözleri İsrail kiralına bildiriyor. ¹³ Ve dedi: Gidin, bakın o nerede, ve göndereyim de onu alayım. Ve ona: İşte, Dotanda, diye bildirildi.

¹⁴ Ve oraya atlar ve cenk arabaları ve çok asker gönderdi; ve geceleyin gelip şehri kuşattılar. ¹⁵ Ve Allah adamının hizmetçisi erken kalktı, ve çıktı, ve işte, şehrin çevresinde asker, ve atlarla arabalar vardı. Ve uşağı ona dedi: Eyvah, efendim, nasıl edeceğiz? ¹⁶ Ve dedi: Korkma, çünkü bizimle olanlar, onlarla olanlardan çoktur. ¹⁷ Ve Elişa yalvarıp dedi: Ya RAB, rica ederim, onun gözlerini aç da görsün. RAB da uşağın gözlerini açtı; ve gördü; ve işte, Elişanın çevresinde; dağ ateş atları ve arabaları ile dolu idi. ¹⁸ Ve ona indiler, ve Elişa RABBE yalvarıp dedi: Rica ederim, bu kavmi körlükle vur. Ve Elişanın sözüne göre onları körlükle vurdu. ¹⁹ Ve Elişa onlara dedi: Yol bu değil, şehir de bu değil; ardımca gelin de sizi aradığınız adamın yanına götürüyüm. Ve onları Samiriyeye götürdü.

²⁰ Ve vaki oldu ki, onlar Samiriyeye girince Elişa dedi: Ya RAB, bunların gözlerini aç da

görsünler. Ve RAB gözlerini açtı ve gördüler; ve işte, Samiriyenin ortasında idiler. ²¹ Ve İsrail kiralı onları görünce Elişaya dedi: Baba, vurayım mı, vurayım mı? ²² Ve dedi: Onları vurmıyacaksın; kılıcınla ve yayınla esir ettiğin adamları hiç vurur musun? onların önüne ekmek ve su koy da yiyip içsinler, ve efendilerine gitsinler. ²³ Ve onlar için çok yiyecek hazırladı; ve yiyip içtiler, ve onları gönderdi, ve efendilerine gittiler. Ve Suriye çeteleri artık İsrail diyarına bir daha gelmediler.

²⁴ Ve bu şeylerden sonra vaki oldu ki, Suriye kiralı Ben-hadad bütün ordusunu toplayıp çıktı, ve Samiriyeyi kuşattı. ²⁵ Ve Samiriyede büyük kıtlık oldu; ve işte, bir eşek başı seksen şekel* gümüşe, ve bir kabın* dörtte biri güvercin tersi beş şekel gümüşe çıkıncıya kadar şehri kuşattılar. ²⁶ Ve İsrail kiralı duvar üzerinden geçiyordu, ve bir kadın ona bağırp dedi: Efendim kiral, yardım et! ²⁷ Ve dedi: RAB sana yardım etmezse, ben sana nereden yardım edeyim? harmandan mı, yoksa mâsaradan mı? ²⁸ Ve kiral ona dedi: Nen var? Ve dedi: Bu kadın bana demişti: Oğlunu ver de bugün yiyelim, benim oğlumu da yarın yeriz. ²⁹ Ve oğlumu pişirdik ve onu yedik; ve ertesi gün ona dedim: Sen oğlunu ver de onu yiyelim; fakat oğlunu gizledi. ³⁰ Ve vaki oldu ki, kiral kadının sözlerini işitince esvabını yırttı (ve o duvar üzerinden geçiyordu); ve kavm gördü, ve işte, içten bedeni üzerinde çul vardı. ³¹ Ve dedi: Eğer bugün Şafatın oğlu Elişanın başı kendi üzerinde kalırsa, Allah bana böylesini ve daha ziyadesini yapsın.

* Tartılar ve ölçüler cetveline bak.

³² Ve Elişa evinde oturuyordu, ve ihtiyarlar onunla beraber oturuyorlardı; ve kiral kendi önünden bir adam gönderdi; fakat ulak onun yanına gelmeden Elişa ihtiyarlara dedi: Görüyor musunuz, benim başımı almak için nasıl bu katilin oğlu adam gönderdi? bakın, ulak gelince kapıyı kapayın, ve onu kapı ile itin; efendisinin ayaklarının sesi onun arkasında değil mi? ³³ Ve onlarla henüz söyleşmekte iken, işte, ulak onun yanına indi; ve o dedi: İşte, bu belâ RABDENDİR: niçin daha RABBİ bekliyeyim?

BAP 7

VE Elişa dedi: RABBİN sözünü dinleyin; RAB şöyle diyor: Yarın bu vakitler, Samiriye kapısında bir ölçek* ince un bir şekele, ve iki ölçek arpa bir şekele satılacak. ² Ve koluna kiralın dayandığı araba cenkçisi Allah adamına cevap verip dedi: İşte, RAB göklerde pencereler bile yapsa, bu şey olur mu? Ve dedi: İşte, sen gözlerinle göreceksin, fakat ondan yemiyeceksin.

* Tartılar ve ölçüler cetveline bak.

³ Ve şehir kapısının girilecek yerinde dört cüzamlı adam vardı, ve birbirlerine dediler: Neden biz ölünciye kadar burada oturalım? ⁴ Eğer: Şehre girelim, dersek, şehirde de kıtlık var, ve orada ölürüz; eğer burada oturursak da öleceğiz. Ve şimdi, gelin Suriyelilerin ordusuna düşelim; eğer bizi sağ bırakırlarsa, yaşarız; ve eğer öldürürlerse, biz de ölürüz. ⁵ Ve Suriyelilerin ordugâhına gitmek için akşam karanlığında kalktılar; ve Suriyelilerin ordugâhı kenarına geldiler, ve işte, orada kimse yoktu. ⁶ Çünkü Rab Suriyeliler ordusuna araba gürültüsü, ve at gürültüsü, büyük asker gürültüsü işittirdi; ve birbirlerine dediler: İşte, İsrail kiralı Hittî kırıllarını, ve Mısır kırıllarını üzerimize yürümek için bize karşı kiralamış. ⁷ Ve akşam karanlığında kalkıp kaçtılar, ve ordugâhı olduğu gibi, çadırlarını, atlarını ve eşeklerini bıraktılar, ve canlarını kurtarmak için kaçtılar. ⁸ Ve bu cüzamlılar ordugâhın kenarına geldiler, ve bir çadıra girip yediler ve içtiler, ve oradan gümüş ve altın ve esvap kaldırıp gittiler, ve sakladılar; ve döndüler, ve başka bir çadıra girdiler, oradan da kaldırıp gittiler, ve sakladılar.

⁹ Ve birbirlerine dediler: İyi etmiyoruz; bugün müjde günüdür, ve biz susuyoruz; eğer sabah ışığına kadar beklersek, bize kötülük erişir; ve şimdi gelin, gidelim de kiralın ev

halkına bildirelim. ¹⁰ Ve geldiler, ve şehrin kapıcılarına bağırdılar; ve onlara bildirip dediler: Suriyelilerin ordugâhına gittik, ve işte, orada kimse yoktu, ve insan sesi yoktu, ancak bağılı atlar, ve bağılı eşekler, ve oldukları gibi çadırlar. ¹¹ Ve kapıcılar bağırdılar, ve içerde kıralın ev halkına bildirdiler. ¹² Ve kıral geceleyin kalkıp kullarına dedi: Suriyelilerin bize yapmış oldukları şeyi şimdi size anlatayım. Biliyorlar ki, biz açız; ve ordugâhtan çıkıp kırdaki gizlenmişlerdir, ve: Onlar şehirden çıkınca kendilerini diri yakalarız, ve şehre gireriz, demişlerdir. ¹³ Ve kullarından biri cevap verip dedi: Rica ederim, şehirde artakalan atlardan beşini alsınlar (işte, onlar da şehirde kalan bütün İsrail cemaati gibidirler; işte, onlar da helâk olan bütün İsrail cemaati gibidirler); ve gönderelim de görelim. ¹⁴ Ve atlarla iki araba aldılar; ve kıral: Gidin, ve görün, diyerek Suriyeliler ordusunun ardınca gönderdi. ¹⁵ Ve onların ardınca Erdene kadar gittiler; ve işte, bütün yol Suriyelilerin çabuk kaçışlarında atmış oldukları esvaplar ve eşya ile dolu idi. Ve ulaklar dönüp kırala bildirdiler.

¹⁶ Ve kavm çıkıp Suriyelilerin ordugâhını yağma ettiler. Ve RABBİN sözüne göre bir ölçek ince un bir şekele, ve iki ölçek arpa bir şekele oldu. ¹⁷ Ve koluna dayandığı araba cenkçisini kıral kapıya koydu; ve kavm onu kapıda çiğnediler, ve kıral Allah adamının yanına indiği zaman onun söylemiş olduğu gibi öldü. ¹⁸ Ve Allah adamının kırala: Yarın bu vakitler Samiriye kapısında iki ölçek arpa bir şekele, ve bir ölçek ince un bir şekele olacak, diye söylemiş olduğu söze göre vaki oldu; ¹⁹ ve araba cenkçisi Allah adamına cevap verip demişti: İşte, RAB göklerde pencereler bile yapsa, bu söze göre olur mu? Ve demişti: İşte, sen gözlerinle göreceksin, fakat ondan yemiyeceksin; ²⁰ ve ona böyle vaki oldu; ve kavm onu kapıda çiğnediler, ve öldü.

BAP 8

VE oğlunu diriltmiş olduğu kadına Elişa söyleyip demişti: Kalk, sen evinin halkı ile beraber git, ve misafir olabileceğin yerde misafir ol: çünkü RAB bir kıtlık çağırdı; ve memleketin üzerine yedi yıl gelecektir. ² Ve kadın kalkıp Allah adamının sözüne göre yaptı, ve ev halkı ile beraber gitti, ve Filistîler diyarında yedi yıl misafir oldu. ³ Ve yedi yılın sonunda vaki oldu ki, kadın Filistîler diyarından döndü; ve evi için ve tarlası için kırala feryat etmeğe çıktı. ⁴ Ve kıral: Haydi, Elişanın yaptığı bütün büyük işleri bana anlat, diyerek Allah adamının uşağı Gehazi ile konuşuyordu. ⁵ Ve vaki oldu ki, onun ölüyü nasıl diriltmiş olduğunu kırala anlatırken, işte, oğlunu diriltmiş olduğu kadın, evi için ve tarlası için kırala feryat etti. Ve Gehazi dedi: Efendim kıral, o kadın budur, Elişanın diriltmiş olduğu oğlu da budur. ⁶ Ve kıral kadına sorunca ona anlattı. Ve kıral ona bir hadım ağası verip dedi: Onun her şeyini, ve memleketi bıraktığı günden şimdiye kadar tarlanın bütün mahsulünü geri ver.

⁷ Ve Elişa Şama geldi; ve Suriye kıralı Ben-hadad hasta idi; ve: Allah adamı buraya geldi, diye ona bildirildi. ⁸ Ve kıral Hazaele dedi: Eline bir hediye al da Allah adamını karşılamağa git, ve: Bu hastalıktan iyi olacak mıyım? diye onun vasıtası ile RABDEN sor. ⁹ Ve Hazael onu karşılamağa gitti, ve yanına Şamın bütün iyi şeylerinden kırk deve yükü hediye aldı, ve geldi, ve onun önünde durup dedi: Suriye kıralı oğlun Ben-hadad: Bu hastalıktan iyi olacak mıyım? diye beni sana gönderdi. ¹⁰ Ve Elişa ona dedi: Git, ona: Mutlaka iyi olacaksın, de; fakat onun mutlaka öleceğini RAB bana gösterdi. ¹¹ Ve yüzünü pekiştirdi, ve o sıkılcıya kadar ona göz dikti; ve Allah adamı ağladı. ¹² Ve Hazael dedi: Efendim niçin ağlıyor? Ve dedi: Çünkü İsrail oğullarına senin edeceğin kötülüğü biliyorum; hisarlarına ateş vereceksin, ve seçme gençlerini kılıçla öldüreceksin, ve çocuklarını taşla çalacaksın, ve gebe kadınlarının karınlarını yaracaksın. ¹³ Ve Hazael dedi: Bu köpek kulun nedir ki, bu büyük şeyi yapsın? Ve Elişa dedi: Suriye üzerine senin

kıral olacağını RAB bana gösterdi. ¹⁴ Ve Elişanın yanından gidip efendisine geldi; ve kıral ona dedi: Elişa sana ne söyledi? Ve dedi: Senin mutlaka iyi olacağını bana söyledi. ¹⁵ Ve ertesi gün vaki oldu ki, örtüyü alıp suya batırdı, ve onun yüzü üzerine yaydı, ve o öldü; ve yerine Hazael kıral oldu.

¹⁶ Ve İsrail kıralı Ahabın oğlu Yoramın beşinci yılında (o vakit Yehoşafat Yahuda kıralı idi), Yahuda kıralı Yehoşafatın oğlu Yehoram kıral oldu. ¹⁷ Kıral olduğu zaman otuz iki yaşında idi; ve Yerusolimde sekiz yıl kiralık etti. ¹⁸ Ve Ahab evinin ettiği gibi o da İsrail kiralıklarının yolunda yürüdü; çünkü karısı Ahabın kızı idi; ve RABBİN gözünde kötü olanı yaptı. ¹⁹ Fakat RAB bütün günler Davuda ve oğullarına bir çerağ vereceğini vadetmiş olduğuna göre, kulu Davudun hatırı için Yahudayı helâk etmek istemedi.

²⁰ Onun günlerinde Edom ayaklanıp Yahudanın eli altından çıktı; ve üzerlerine bir kıral yaptılar. ²¹ Ve bütün cenk arabaları ile beraber Yoram Tsairi geçti; ve geceleyin kalktı, ve kendisini kuşatan Edomîleri, ve arabaların başbuğlarını vurdu; ve kavm çadırlarına kaçtı. ²² Böylece Edom ayaklandı; bugüne kadar Yahudanın eli altından çıkmıştır. O vakit Libna da aynı zamanda ayaklandı. ²³ Ve Yoramın işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her şey, onlar Yahuda kiralıklarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ²⁴ Ve Yoram ataları ile uyudu, ve Davud şehirde ataları yanına gömüldü; ve yerine oğlu Ahazyia kıral oldu. ²⁵ İsrail kıralı Ahabın oğlu Yoramın on ikinci yılında Yahuda kıralı Yehoramın oğlu Ahazyia kıral oldu. ²⁶ Ahazyia kıral olduğu zaman yirmi iki yaşında idi; ve Yerusolimde bir yıl kiralık etti. Ve anasının adı İsrail kıralı Omrinin kızı Atalya idi. ²⁷ Ve Ahab evinin yolunda yürüdü, ve Ahab evi gibi RABBİN gözünde kötü olanı yaptı; çünkü kendisi Ahab evinin damadı idi. ²⁸ Ve Ramot-gileadda Suriye kıralı Hazaele karşı cenketmek için Ahabın oğlu Yoramla beraber gitti; ve Suriyeliler Yoramı yaraladılar. ²⁹ Kıral Yoram Suriye kıralı Hazaele karşı cenk ederken Ramada Suriyelilerin kendisine açmış oldukları yaralardan Yizreelde iyi edilmek için döndü. Ve Yahuda kıralı Yehoramın oğlu Ahazyia, Ahabın oğlu Yoramı Yizreelde görmeğe indi, çünkü o hasta idi.

BAP 9

VE peygamber Elişa peygamber oğullarından birini çağırıldı, ve ona dedi: Belini kuşat, ve bu yağ şişesini eline al, ve Ramot-gileada git. ² Ve oraya varınca, Nimşinin oğlu Yehoşafatın oğlu Yehuyu bul, ve girip onu kardeşleri arasından kaldır, ve onu bir iç odaya götür. ³ Ve yağ şişesini al, ve onun başı üzerine döküp de: RAB şöyle diyor: Seni İsrail üzerine kıral olarak meshettim. Ve kapıyı aç, ve kaç, ve durma. ⁴ Ve uşak, peygamber uşağı, Ramot-gileada gitti. ⁵ Ve vardı, ve işte, asker başbuğları oturuyorlardı; ve dedi: Ey başbuğ, sana bir sözüm var. Ve Yehu: İçimizden hangisine? dedi. Ve uşak: Ey başbuğ, sana, dedi. ⁶ Ve Yehu kalkıp eve girdi; ve uşak yağı onun başına döküp kendisine dedi: İsrailin Allahı RAB söyle diyor: Seni RABBİN kavmı üzerine, İsrail üzerine, kıral olarak meshettim. ⁷ Ve efendin Ahabın evini vuracaksın, ve kullarım peygamberlerin kanı için, ve RABBİN bütün kullarının kanı için İzebelden benim öcümü alacağım. ⁸ Ve bütün Ahab evi yok olacak; ve İsrailde köle olsun hür olsun Ahabdan her erkeği kesip atacağım. ⁹ Ve Ahab evini Nebatın oğlu Yeroboam evi gibi, ve Ahiyanın oğlu Baaşanın evi gibi edeceğim, ¹⁰ Ve Yizreel tarlasında İzebeli köpekler yiyecekler, ve onu gömen olmayacak. Ve kapıyı açıp kaçtı.

¹¹ Ve Yehu dışarıya efendisinin kullarına çıktı; ve biri ona dedi: Hayrola? bu deli sana niçin geldi? Ve onlara dedi: Adamı ve ne dediğini bilirsiniz. ¹² Ve dediler: Yalan; şimdi bize bildir. Ve dedi: Bana şöyle söyleyip dedi: RAB şöyle diyor: Seni İsrail üzerine kıral olarak meshettim. ¹³ Ve herkes çabuk davranıp esvabını aldı, ve merdivenin başına onun altına koydular, ve boru çaldılar, ve: Yehu kıral oldu, dediler.

¹⁴ Nimşinin oğlu Yehoşafatın oğlu Yehu Yorama karşı böylece düzen kurdu. (Ve o vakitler Yoram, kendisi ve bütün İsrail, Suriye kralı Hazaele karşı Ramot-gileadi tutuyorlardı; ¹⁵ fakat kiral Yoram, Suriye kralı Hazaele karşı cenk ederken Suriyelilerin kendisine açmış oldukları yaralardan iyi edilmek için Yizreele dönmüştü.) Ve Yehu dedi: Sizce de doğru ise, gidip işi Yizreele bildirmek için şehirden kaçak çıkmasın. ¹⁶ Ve Yehu arabaya binip Yizreele gitti; çünkü Yoram orada yatıyordu. Ve Yahuda kralı Ahazyaya Yoramı görmek için inmişti.

¹⁷ Ve Yizreelde kule üzerinde bekçi duruyordu, ve Yehunun kalabalığını gelirken gördü, ve dedi: Ben bir kalabalık görüyorum. Ve Yoram dedi: Bir atlı al, ve onları karşılamağa gönder, ve: Hayrola? desin. ¹⁸ Ve ata binmiş bir adam onu karşılamağa gitti, ve dedi: Kiral: Hayrola? diye soruyor. Ve Yehu dedi: Hayırdan sana ne? ardıma geç. Ve bekçi bildirip dedi: Ulak onlara vardı, fakat geri gelmiyor. ¹⁹ Ve ata binmiş ikinci bir adamı gönderdi, ve onlara vardı, ve dedi: Kiral: Hayrola? diye soruyor. Ve Yehu dedi: Hayırdan sana ne? ardıma geç. ²⁰ Ve bekçi bildirip dedi: Onlara kadar vardı, fakat geri gelmiyor; ve sürüş Nimşinin oğlu Yehunun sürüşüne benziyor; çünkü delicesine sürüyor.

²¹ Ve Yoram dedi: Arabayı koş. Ve arabasını koştular. Ve İsrail kralı Yoram, ve Yahuda kralı Ahazyaya, her biri kendi arabasında çıktılar, ve Yehuyu karşılamağa çıktılar, ve Yizreelli Nabotun tarlasında ona kavuştular. ²² Ve vaki oldu ki, Yehuyu görünce Yoram: Hayrola, Yehu? dedi. Ve dedi: Anan İzebelin zinaları, ve afsunculukları bu kadar çokken nasıl hayır olur? ²³ Ve Yoram dizgini çevirip kaçtı, ve Ahazyaya dedi: Hainlik, ey Ahazyaya!

²⁴ Ve Yehu bütün kuvvetile yayını çekti, ve Yoramı iki omuzu arasından vurdu; ve ok onun yüreğinden geçip çıktı, ve arabasında çöktü. ²⁵ Ve Yehu kendi araba cenkçisi Bidkara dedi: Onu kaldırıp Yizreelli Nabotun tarlasına at; ve hatırla, ben ve sen yan yana babası Ahabın ardınca bindiğimiz vakit RAB şu yükü onun üzerine yükletti: ²⁶ Gerçek ben Nabotun kanını, ve oğullarının kanını dün gördüm, RAB diyor; ve sana bu tarlada ödiyeceğim, RAB diyor. Ve şimdi RABBİN sözüne göre onu al, ve tarlaya at.

²⁷ Ve Yahuda kralı Ahazyaya bunu görünce bahçe evi yolundan kaçtı. Ve Yehu onu kovalıyıp dedi: Onu da arabada vurun; ve İbleam yanında olan Gur yokuşunda onu vurdular. Ve Megiddoya kaçıp orada öldü. ²⁸ Ve kulları onu araba ile Yeruşalime götürdüler, ve onu Davud şehrinde atalarının yanında kendi kabrine gömdüler.

²⁹ Ve Ahabın oğlu Yoramın on birinci yılında Ahazyaya Yahuda üzerine kiral olmuştu.

³⁰ Ve Yehu Yizreele geldi, ve İzebel işitti; ve gözlerine sürme çekti, ve başını süsledi, ve pencereden baktı. ³¹ Ve Yehu kapıdan girince, İzebel dedi: Efendisini öldüren Zimri! Hayrola? ³² Ve yüzünü pencereye doğru kaldırdı, ve dedi: Kim? kim benimle beraberdir? Ve iki üç hadım ağası ona baktılar. ³³ Ve dedi: Onu aşağı atın. Ve onu aşağı attılar; ve duvarın üzerine ve atların üzerine onun kanından sıçradı; ve onu çiğnedi. ³⁴ Ve içeri girip yedi ve içti; ve dedi: Şimdi bu lânetli kadına bakın, ve onu gömün; çünkü kiral kızıdır. ³⁵

Ve onu gömmek için gittiler; fakat kafasından, ayaklarından, ve el ayalarından başka kendisinden bir şey bulmadılar. ³⁶ Ve geri gelip ona bildirdiler, ve dedi: Bu RABBİN sözüdür; onu kulu Tişbeli İlya vasıtası ile söyleyip dedi: Yizreel tarlasında İzebelin etini köpekler yiyecekler; ³⁷ ve İzebelin leşi Yizreel tarlasında yerin yüzünde gübre gibi olacak, şöyle ki: Bu İzebeldir, demiycekler.

BAP 10

VE Ahabın Samiriyede yetmiş oğlu vardı. Ve Yehu Samiriyeye, Yizreel reisleri olan ihtiyarlara, ve Ahabın çocuklarını büyütenlere mektuplar yazıp gönderdi, ve şöyle yazdı:

² Ve bu mektup şimdi size varınca, mademki efendinizin oğulları yanınızdadır, ve cenk arabaları ile atlar yanınızdadır, ve duvarlı şehriniz ve silâhlarınız var; ³ efendinizin

oğullarından en iyisine ve en uygununa bakın, ve onu babasının tahtı üzerine koyun, ve efendinizin evi için cenk edin. ⁴ Ve pek çok korktular, ve dediler: İşte, iki kiral ona karşı durmadılar; ve biz nasıl duralım? ⁵ Ve kiral evi üzerinde olan adam, ve şehir üzerinde olan adam, ve ihtiyarlar, ve çocukları büyütenler Yehuya gönderip dediler: Biz sizin kullarınız, ve bize dediğin her şeyi yaparız; kimseyi kiral etmeyiz; gözünde iyi olanı yap. ⁶ Ve Yehu onlara: Eğer siz benimle olup sözümü dinlerseniz, efendinizin oğulları olan o adamların başlarını alın, ve yarın bu vakitlerde Yizreele, yanıma gelin, diye ikinci defa olarak mektup yazdı. Ve kiralın oğulları yetmiş kişi olarak kendilerini büyüten şehrin büyükleri yanında idiler. ⁷ Ve vaki oldu ki, mektup onlara gelince, kiralın oğullarını aldılar, ve yetmiş kişi olarak onları boğazladılar, ve başlarını küfelere koyup Yizreele, ona gönderdiler. ⁸ Ve ulak geldi, ve ona bildirip dedi: Kiral oğullarının başlarını getirdiler. Ve dedi: Kapının girilecek yerine iki yığın olarak onları sabaha kadar bırakın. ⁹ Ve sabahlayın vaki oldu ki, dışarı çıktı, ve durup bütün kavma dedi: Siz salih adamlarsınız; işte, ben efendime düzen kurdum, ve onu öldürdüm; fakat bütün bunları kim vurdu? ¹⁰ Şimdilik bilin ki, RABBİN Ahab evi için söylediği sözünden hiç bir şey yere düşmeyecektir; çünkü RAB kulu İlya vasıtası ile söylemiş olduğu şeyi yaptı. ¹¹ Ve Yehu, Ahabın sağ bir adamını bırakmayınca kadar Yizreelde Ahab evinden sağ kalanların hepsini, ve bütün büyüklerini, ve yakın dostlarını, ve kâhinlerini vurdu. ¹² Ve kalkıp gitti, ve Samiriyeye vardı. Ve Yehu yolda çobanların kırkma evinde iken, ¹³ Yahuda kiralı Ahazyanın kardeşlerine rast gelip dedi: Siz kimsiniz? Ve dediler: Biz Ahazyanın kardeşleriyiz; ve kiralın oğullarını ve kralıçanın oğullarını selâmlamak için iniyoruz. ¹⁴ Ve dedi: Bunları diri yakalayın. Ve onları diri yakaladılar, ve onları, kırk iki kişiyi, kırkma evinin çukurunda boğazladılar; ve onlardan kimseyi bırakmadı. ¹⁵ Ve oradan gitti, ve kendisini karşılamağa gelen Rekab oğlu Yehonadaba rast geldi; ve ona selam edip dedi: Benim yüreğim senin yüreğinle doğru olduğu gibi senin yüreğin de öyle mi? Ve Yehonadab: Öyledir, dedi. Öyle ise elini ver. Ve elini verdi; ve onu arabaya kendi yanına çıkardı. ¹⁶ Ve dedi: Benimle beraber gel, ve RAB için olan kıskançlığımı gör. Ve onu arabasına bindirdiler. ¹⁷ Ve Samiriyeye geldi, ve RABBİN İlyaya söylemiş olduğu sözüne göre Samiriyede Ahabın geri kalanlarını helak edinceye kadar hepsini vurdu. ¹⁸ Ve Yehu bütün kavımı toplıyıp onlara dedi: Ahab Baala az kulluk etti; fakat Yehu ona çok kulluk edecek. ¹⁹ Ve şimdi Baalın bütün peygamberlerini, bütün ona tapınanları, ve bütün kâhinlerini bana çağırın; kimse eksilmesin; çünkü Baala büyük kurbanım var; kim eksilirse sağ kalmıyacaktır. Fakat Yehu Baala tapınanları yok etmek için bunu hile ile yaptı. ²⁰ Ve Yehu dedi: Baal için bir toplanma takdis edin. Ve ilân ettiler. ²¹ Ve Yehu İsrailin her tarafına gönderdi; ve bütün Baala tapınanlar geldiler, ve gelmiyen kimse kalmadı, Ve Baal evine geldiler; ve Baal evi ağız ağıza doldu. ²² Ve esvaplar üzerine olan adama dedi: Baala tapınanların hepsine esvap çıkar. Ve onlar için esvap çıkardı. ²³ Ve Yehu Rekab oğlu Yehonadab ile beraber Baal evine girdi; ve Baala tapınanlara dedi: Araştırın ve bakın, burada Yehovanın kullarından kimse sizinle beraber olmasın, fakat yalnız Baala tapınanlar olsun. ²⁴ Ve kurbanlar ve yakılan takdimeler arzetmek için içeri girdiler. Ve Yehu dışarda kendisi için seksen adam koymuştu, ve dedi: Elinize getirdiğim bu adamlardan birini kim kaçırıp kurtarırsa, kendi canı onun canı yerine olacaktır. ²⁵ Ve vaki oldu ki, yakılan takdimeyi arzetmeği bitirince, Yehu koşucu askere ve araba cenkçilerine dedi: İçeri girin, ve onları vurun; kimse çıkmasın. Ve onları kılıçtan geçirdiler; ve koşucu asker ve araba cenkçileri onları dışarı attılar, ve Baal evi şehrine kadar gittiler. ²⁶ Ve Baal evinin putlarını çıkardılar, ve onları yaktılar. ²⁷ Ve Baal putunu

yıktilar, ve Baal evini yıktilar, ve onu ayak yolu yaptilar, bugüne kadar öyledir. ²⁸ Yehu böylece Baalı İsrailden yok etti.

²⁹ Ancak Nebatin oğlu Yeroboamın İsraille işlettirmiş olduğu suçlarından, Beyt-elde, ve Danda olan altın buzağılardan, onların ardından ayrılmadı. ³⁰ Ve RAB Yehuya dedi: Mademki sen gözümde doğru olanı yaparak iyi ettin, ve Ahab evine benim yüreğimde olan her şeye göre yaptın, senin dördüncü göbek oğulların İsrail tahtı üzerinde oturacaklardır. ³¹ Fakat Yehu İsrailin Allahı RABBİN şeriatinde bütün yüreğiyle yürümeğe dikkat etmedi; Yeroboamın İsraille işlettirdiği suçlarından ayrılmadı.

³² RAB o günlerde İsraili yonmağa başladı; ve Hazael bütün İsrail sınırlarında onları vurdu; ³³ Erdenden öte şarka doğru bütün Gilead diyarını, Gadîleri, ve Rubenîleri, ve Manassîleri, Arnon vadisi kenarında olan Aroerden öte Gileadı da, Başanı da. ³⁴ Ve Yehunun işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her şeyi, bütün gücü, onlar İsrail kırıllarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ³⁵ Ve Yehu ataları ile uyudu; ve onu Samiriyede gömdüler. Ve yerine oğlu Yehoahaz kiral oldu. ³⁶ Ve Yehunun Samiriyede İsrail üzerinde kırıllık ettiği günler yirmi sekiz yıldır.

BAP 11

VE Ahazyanın anası Atalya oğlunun öldüğünü görünce, kalktı, ve bütün kiral zürriyetini yok etti. ² Fakat kiral Yoramın kızı, Ahazyanın kızkardeşi Yehoşeba öldürülen kiral oğulları arasından Ahazyanın oğlu Yoaşı, kendisini ve dadısını alıp çaldı, ve onları yatak odasına koydu; ve onu Atalyadan gizlediler, ve böylece öldürülmedi; ³ ve altı yıl gizli olarak RABBİN evinde onunla beraberdi. Ve Atalya memleket üzerine kırıllık etti.

⁴ Ve yedinci yılda Yehoyada gönderdi, ve Karîlerin ve koşucu askerin yüzbaşılarını getirdi; ve onları yanına RABBİN evinin içine getirdi; ve onlarla ahit kesti, ve RABBİN evinde onlara and ettirdi, ve onlara kiralın oğlunu gösterdi. ⁵ Ve onlara emredip dedi: Yapacağınız şey şudur: Sebt günü sizden içeri girenlerin üçte biri kiral evinin bekçiliğini tutacaklar; ⁶ ve üçte biri Sur kapısında olacaklar; ve üçte biri koşucu askerin arkasındaki kapıda olacaklar; böylece içeri girilmesin diye evin bekçiliğini tutacaksınız. ⁷ Ve sizin iki bölüğünüz, Sebt günü çıkanların hepsi, kiralın etrafında RAB evinin bekçiliğini tutacaklar. ⁸ Ve herkes silahı elinde olarak kiralı çepçevre saracaksınız; ve saflara giren öldürülsün; ve kiral girdiği ve çıktığı zaman onunla beraber olun.

⁹ Ve yüzbaşılar kâhin Yehoyadanın emrettiği her şeye göre yaptılar; ve her biri, kendi adamlarını, Sebt günü girenlerle Sebt günü çıkanları aldı, ve kâhin Yehoyadaya geldiler.

¹⁰ Ve kâhin kiral Davudun RAB evinde bulunan mızraklarını ve kalkanlarını yüzbaşılara verdi, ¹¹ Ve koşucu asker evin sağ tarafından evin sol tarafına kadar, mezbahın ve evin yanında, çepçevre kiralın yanında, herkes silâhı elinde olarak durdular. ¹² Ve kâhin kiral oğlunu çıkardı, ve tacı onun başına koydu, ve şehadeti ona verdi, ve onu kiral ettiler, ve onu meshettiler; ve el çırpıp: Yaşasın kiral! dediler.

¹³ Ve Atalya koşucu askerin ve kavmin gürültüsünü işitince, RABBİN evine kavma geldi;

¹⁴ ve baktı, ve işte, kiral usule göre direğin yanında duruyordu, ve yüzbaşılarla borular kiralın yanında idi; ve bütün memleket kavmi seviniyordu, ve borular çalıyorlardı. Ve Atalya esvabını yırtıp bağırdı: Hainlik! hainlik! ¹⁵ Ve kâhin Yehoyada asker üzerine konulan yüzbaşılara emretti, ve onlara dedi: Onu safların arasından çıkarın; ve onun ardınca geleni kılıçla öldürün. Çünkü kâhin RABBİN evinde öldürülmesin, dedi. ¹⁶ Ve ona yol açtilar, ve atlar için girilecek yerin yolundan kiral evine gitti: ve orada öldürüldü.

¹⁷ Ve Yehoyada, RAB ile kiral ve kavm arasında, RABBİN kavmi olsunlar diye ahit kesti; kırılla kavm arasında da ahit kesti. ¹⁸ Ve bütün memleket kavmi Baal evine gittiler, ve onu yıktilar; mezbahlarını ve putlarını parça parça ettiler, ve Baalın kâhini Mattanı

mezbahların önünde öldürdüler, Ve kâhin RABBİN evi üzerine memurlar koydu. ¹⁹ Ve yüzbaşılıarı, ve Karîleri, ve koşucu askeri ve bütün memleket kavmını aldı; ve kiralı RABBİN evinden indirdiler, ve koşucu askerler kapısı yolundan kiral evine geldiler. Ve kıralların tahtı üzerine oturdu. ²⁰ Ve bütün memleket kavmı sevindi, ve şehir sustu, Ve Atalyayı kiral evinde kılıçla öldürmüşlerdi.

²¹ Yehoaş kiral olduğu zaman yedi yaşında idi.

BAP 12

YEHUNUN yedinci yılında Yehoaş kiral oldu; ve Yerusâlimde kırk yıl kiralılık etti; ve anası Beer-şebadan olup adı Tsibya idi. ² Ve Yehoaş, bütün günlerinde kâhin Yehoyada kendisine öğrettiği müddetçe RABBİN gözünde doğru olanı yaptı. ³ Ancak yüksek yerler kaldırılmadı; kavm henüz yüksek yerlerde kurban kesip buhur yakıyorlardı.

⁴ Ve Yehoaş kâhinlere dedi: Sayıdan geçen her adamın akçesini, her birinin biçilmiş değerine göre canların akçesini, ve RAB evine getirmek için herkesin gönlünden çıkan akçenin hepsini, RABBİN evine getirilen mukaddes şeyler akçesinin hepsi, ⁵ kâhinler her biri kendi tanıdığından alsınlar; ve RAB evinde nerede çatlak bulunursa, çatlaklarını onarsınlar. ⁶ Fakat kiral Yehoaşın yirmi üçüncü yılında vaki oldu ki, kâhinler evin çatlaklarını onarmamışlardı. ⁷ Ve kiral Yehoaş kâhin Yehoyada ile obir kâhinleri çağırdı, ve onlara dedi: Niçin evin çatlaklarını onarmıyorsunuz? ve şimdi tanıdıklarınızdan artık akçe almayın, fakat onu evin çatlakları için verin. ⁸ Ve artık kavmdan akçe almasınlar, ve evin çatlaklarını kendileri onarmasınlar diye kâhinler razı oldular.

⁹ Ve kâhin Yehoyada bir sandık aldı, ve onun kapağına bir delik açtı, ve onu mezbahın yanına, RABBİN evine girerken sağ tarafına koydu; ve eşik bekçisi olan kâhinler RABBİN evine getirilen bütün akçeyi oraya koydular. ¹⁰ Ve vaki oldu ki, sandıkta çok akçe olduğunu gördükleri zaman, kiralın kâtibi ve büyük kâhin giderler, ve RABBİN evinde bulunan akçeyi çıkın edip sayarlardı. ¹¹ Ve tartılmış olan akçeyi iş yapanların, RAB evinin işine konulanların eline verirdiler; onlar da dülgerlere, ve kalfalara, RABBİN evinde işliyenlere, ¹² ve yapıcılara, ve taş yonarlara, ve RAB evinin çatlaklarını onarmak üzere kereste ve yonulmuş taşlar satın almak için, ve evi onarmak üzere sarfolunan her şey için öderlerdi. ¹³ Fakat RAB evine getirilmiş olan gümüşten, RAB evi için gümüş taslar, makaslar, leğenler, borular, hiç bir altın kap, yahut gümüş kap yapılmadı; ¹⁴ çünkü akçeyi işi yapanlara verdiler, ve onunla RABBİN evini onardılar. ¹⁵ Ve işi yapanlara vermek üzere ellerine akçe vermiş oldukları adamlarla hesaplaşmadılar; çünkü onlar sadakatla çalışıyorlardı. ¹⁶ Günah takdimeleri akçesi, ve suç kurbanları akçesi RABBİN evine getirilmedi; o kâhinlerindi.

¹⁷ O zaman Suriye kiralı Hazael çıktı, ve Gata karşı cenkedip onu aldı; ve Hazael Yerusâlime çıkmak için yüneldi. ¹⁸ Ve Yahuda kiralı Yehoaş, ataları olan Yahuda kırıalları Yehoşafatın, ve Yehoramın, ve Ahazyanın takdis etmiş oldukları bütün mukaddes şeyleri, ve kendisinin takdis ettiği şeyleri, ve RAB evinin ve kiral evinin hazinelerinde bulunan bütün altını aldı, ve Suriye kiralı Hazaele gönderdi; o da Yerusâlimden uzaklaştı.

¹⁹ Ve Yoaşın işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her şey, Yahuda kırıallarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ²⁰ Ve kulları kalktılar, ve düzen kurup Sillaya inen yolda, Millo evinde Yoaşı vurdular. ²¹ Ve kulları Şimeatın oğlu Yozakar, ve Şomerin oğlu Yehozabad onu vurdular, ve öldü; ve onu Davud şehrinde ataları yanına gömdüler; ve yerine oğlu Amatsya kiral oldu.

BAP 13

YAHUDA kiralı Ahazyanın oğlu Yoaşın yirmi üçüncü yılında, Yehunun oğlu Yehoahaz

Samiriyede İsrail üzerine kiral oldu, ve on yedi yıl kiralık etti. ² Ve RABBİN gözünde kötü olanı yaptı, ve Nebatın oğlu Yeroboamın İsraille işlettirdiği suçların ardınca yürüdü; onlardan ayrılmadı. ³ Ve RABBİN öfkesi İsraille karşı alevlendi, ve bütün günler onları Suriye kiralı Hazaelin eline, ve Hazaelin oğlu Ben-hadadın eline verdi. ⁴ Ve Yehoahaz RABBE yalvardı, ve RAB onu işitti; çünkü İsrailin sıkıntısını, Suriye kiralının onları nasıl sıkıştırdığını gördü. ⁵ (Ve RAB İsraille bir kurtarıcı verdi, ve Suriyenin eli altından çıktılar; ve İsrail oğulları evelki gibi çadırlarında oturdular. ⁶ Fakat Yeroboam evinin İsraille işlettirdiği suçlardan ayrılmadılar, onlarda yürüdüler; ve Aşera Samiriyede dikili kaldı.) ⁷ Çünkü elli atlıdan, ve on cenk arabasından, ve on bin yayadan başka Yehoahaza kavmdan kimse bırakmadı; çünkü Suriye kiralı onları yok etmişti; ve onları dövenin tozu gibi etmişti. ⁸ Ve Yehoahazın işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her şey, ve onun gücü, İsrail kırıllarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ⁹ Ve Yehoahaz ataları ile uyudu; ve onu Samiriyede gömdüler; ve yerine oğlu Yoaş kiral oldu.

¹⁰ Yahuda kiralı Yoaşın otuz yedinci yılında Yehoahazın oğlu Yehoaş Samiriyede İsrail üzerine kiral oldu, ve on altı yıl kiralık etti. ¹¹ Ve RABBİN gözünde kötü olanı yaptı; Nebatın oğlu Yeroboamın İsraille işlettirdiği bütün suçlarından ayrılmadı; onlarda yürüdü. ¹² Ve Yoaşın işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her şey, ve Yahuda kiralı Amatsya ile cenkteki gücü, İsrail kırıllarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ¹³ Ve Yoaş ataları ile uyudu; ve onun tahtına Yeroboam oturdu; ve Yoaş Samiriyede İsrail kırılları ile gömüldü.

¹⁴ Ve Elişa hasta düştü, ve bu hastalıkla ölecekti; ve İsrail kiralı Yoaş onun yanına indi, ve onun yüzü üzerine ağıyıp dedi: Baba, ey baba, İsrailin arabası, ve onun atlıları! ¹⁵ Ve Elişa ona dedi: Bir yay ile oklar al. Ve kendisine bir yay ile oklar aldı. ¹⁶ Ve İsrail kiralına dedi: Elini yayın üzerine koy; ve elini koydu. Ve Elişa ellerini kiralın elleri üzerine koydu. ¹⁷ Ve dedi: Şark tarafındaki pencereyi aç; ve açtı. Ve Elişa: Oku at, dedi; ve attı. Ve dedi: RABBİN kurtuluş oku, Suriyeye karşı kurtuluş oku; çünkü Suriyelileri bitirinciye kadar onları Afekte vuracaksın. ¹⁸ Ve dedi: Okları al; ve aldı. Ve İsrail kiralına dedi: Yere vur; ve üç kere vurup durdu. ¹⁹ Ve Allah adamı ona karşı öfkelenip dedi: Beş yahut altı kere vurmali idin; o zaman Suriyeyi bitirinciye kadar onu vurmuş olurdu; fakat şimdi Suriyeyi üç kere vuracaksın.

²⁰ Ve Elişa öldü, ve onu gömdüler. Ve Moab çeteleri yıl başlarında memlekete akın ederlerdi. ²¹ Ve vaki oldu ki, bir adamı gömerlerken, işte, bir çete gördüler; ve o adamı Elişanın kabrine attılar; ve adam düşüp Elişanın kemiklerine dokununca dirildi, ve ayakları üzerine dikildi.

²² Ve Yehoahazın bütün günlerinde Suriye kiralı Hazael İsraili sıkıştırdı. ²³ Fakat RAB, İbrahim, İshak ve Yakubla olan ahdinden ötürü, onlara İütfetti, ve onlara acıdı, ve onlara yüneldi, ve onları helâk etmek istemedi, ve şimdiye kadar onları kendi yüzü önünden atmadı. ²⁴ Ve Suriye kiralı Hazael öldü, ve yerine oğlu Ben-hadad kiral oldu. ²⁵ Ve babası Yehoahazın elinden Hazaelin cenkte almış olduğu şehirleri Yehoahazın oğlu Yehoaş Hazaelin oğlu Ben-hadadın elinden geri aldı. Yoaş onu üç kere vurup İsrail şehirlerini geri aldı.

BAP 14

İSRAİL kiralı Yoahazın oğlu Yoaşın ikinci yılında Yahuda kiralı Yoaşın oğlu Amatsya kiral oldu. ² Kiral olduğu zaman yirmi beş yaşında idi; ve Yeruşalimde yirmi dokuz yıl kiralık etti; ve anası Yeruşalimden olup adı Yehoaddin idi. ³ Ve RABBİN gözünde doğru olanı yaptı, ancak atası Davud gibi değildi; babası Yoaşın yapmış olduğu her şeye göre yaptı. ⁴ Ancak yüksek yerler kaldırılmadı; kavm henüz yüksek yerlerde kurban kesip

buhur yakıyorlardı. ⁵ Ve vaki oldu ki, kiralık kendi elinde pekişince, babası kiralı vurmuş olan kullarını vurdu; ⁶ fakat Musanın şeriat kitabında yazılı olduğu gibi vuranların çocuklarını öldürmedi, nasıl ki, RAB: Babalar oğulları için öldürülmiyecekler, ve oğullar babalar için öldürülmiyecekler; ancak herkes kendi suçu için ölecektir, diye emretmiştir. ⁷ Edomu, on bin kişiyi, Tuz Deresinde o vurdu, ve Selayı cenkle aldı, ve onun adını Yokteel koydu, bugüne kadar böyledir.

⁸ O zaman Amatsya Yehunun oğlu, Yehoahazın oğlu İsrail kiralı Yehoaş: Gel, yüz yüze görüşelim, diye ulaklar gönderdi. ⁹ Ve İsrail kiralı Yehoaş Yahuda kiralı Amatsyaya gönderip dedi: Libnanda olan çalı Libnanda olan erz ağacına gönderip: Kızını oğluma karı olarak ver, dedi; ve Libnanda olan bir kır hayvanı geçip çalıyı ayak altında çiğnedi.

¹⁰ Sen gerçek Edomu vurdun, ve yüreğin seni yükseltti; bununla övün, ve kendi evinde otur; ve niçin sen Yahuda ile beraber düşesin diye belâyaya atılıyorsun?

¹¹ Fakat Amatsya dinlemedi. Ve İsrail kiralı Yehoaş çıktı; ve onunla Yahuda kiralı Amatsya Yahudanın Beyt-şemeş şehrinde yüz yüze görüştüler. ¹² Ve Yahuda İsrailin önünde bozuldu; ve herkes kendi çadırına kaçtı. ¹³ Ve İsrail kiralı Yehoaş Ahazyanın oğlu Yehoaşın oğlu Yahuda kiralı Amatsyayı Beyt-şemeşte tuttu, ve Yerusolime girdi, ve Yerusolimin duvarını Efraim kapısından köşe kapısına kadar dört yüz arşın* yıktı. ¹⁴ Ve RABBİN evinde ve kiral evinin hazinelerinde bulunan bütün altını ve gümüşü, ve bütün kapları, ve rehine olarak adamları aldı, ve Samiriyeye döndü.

* Tartılar ve ölçüler cetveline bak.

¹⁵ Ve Yehoaşın işlerinin geri kalanı, ve onun gücü, ve Yahuda kiralı Amatsya ile nasıl cenkettiği, İsrail kiralılarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ¹⁶ Ve Yehoaş ataları ile uyudu, ve Samiriyede İsrail kiralıları yanına gömüldü; ve yerine oğlu Yeroboam kiral oldu.

¹⁷ Ve Yahuda kiralı Yoaşın oğlu Amatsya, İsrail kiralı Yehoahazın oğlu Yehoaşın ölümünden sonra on beş yıl yaşadı. ¹⁸ Ve Amatsyanın işlerinin geri kalanı Yahuda kiralılarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ¹⁹ Ve Yerusolimde kendisine karşı düzen kurdular, ve Lakişe kaçtı; ve onun ardından Lakişe gönderdiler, ve orada onu öldürdüler.

²⁰ Ve onu atlar üzerinde getirdiler; ve Yerusolimde Davud şehrinde ataları yanına gömüldü. ²¹ Ve bütün Yahuda kavmi Azaryayı aldılar, ve kendisi on altı yaşında idi, ve babası Amatsyanın yerine onu kiral ettiler. ²² Elat şehrini yaptı, ve babası kiral ataları ile uyuduktan sonra onu Yahudaya döndürdü.

²³ Yahuda kiralı Yoaşın oğlu Amatsyanın on beşinci yılında, İsrail kiralı Yoaşın oğlu Yeroboam Samiriyede kiral oldu, ve kırk bir yıl kiralık etti. ²⁴ Ve RABBİN gözünde kötü olanı yaptı, Nebatın oğlu Yeroboamın İsraille işlettirdiği bütün suçlarından ayrılmadı. ²⁵ İsrailin Allahı RABBİN Gat-heferli Amittayın oğlu peygamber Yunus kulu vasıtası ile söylemiş olduğu söze göre, Hamata girilecek yerden Araba* denizine kadar İsrail sınırını geri alan budur. ²⁶ Çünkü RAB İsrailin çok acı olan düşkünlüğünü gördü; köle olsun yahut hür olsun kimse kalmamıştı, ve İsraille yardım eden yoktu. ²⁷ Ve RAB: İsrailin adını gökler altından sileceğim, demedi; ve onları Yoaşın oğlu Yeroboamın elile kurtardı.

* Lût Denizi cenubunda ve şimalinde bulunan derin vadi.

²⁸ Ve Yeroboamın işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her şey, ve onun gücü, nasıl cenkettiği, ve Şamı, ve Yahudanın olan Hamatı nasıl İsraille geri aldığı, İsrail kiralılarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ²⁹ Ve Yeroboam ataları ile, İsrail kiralıları ile uyudu; ve yerine oğlu Zekerya kiral oldu.

BAP 15

İSRAİL kiralı Yeroboamın yirmi yedinci yılında, Yahuda kiralı Amatsyanın oğlu Azarya

kıral oldu. ² Kıral olduğu zaman on altı yaşında idi; ve Yeruşalimde elli iki yıl kiralık etti; ve anası Yeruşalimden olup adı Yekolya idi. ³ Ve babası Amatsyanın yapmış olduğu her şeye göre RABBİN gözünde doğru olanı yaptı. ⁴ Ancak yüksek yerler kaldırılmadı; kavm henüz yüksek yerlerde kurban kesip buhur yakıyorlardı. ⁵ Ve RAB kıralı vurdu, ve ölümü gününe kadar cüzamlı idi, ve ayrı bir evde oturdu. Ve kıralın oğlu Yotam memleket kavmına hükmederek kıral evi üzerinde bulunuyordu. ⁶ Ve Azaryanın işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her şey, işte, Yahuda kırallarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ⁷ Ve Azarya ataları ile uyudu; ve onu ataları yanına Davud şehrinde gömdüler; ve yerine oğlu Yotam kıral oldu.

⁸ Yahuda kıralı Azaryanın otuz sekizinci yılında Yeroboamın oğlu Zekerya Samiriyede altı ay İsrail üzerine kiralık etti. ⁹ Ve atalarının yapmış oldukları gibi RABBİN gözünde kötü olanı yaptı; Nebatın oğlu Yeroboamın İsraille işlettirdiği suçlarından ayrılmadı. ¹⁰ Ve Yabeşin oğlu Şallum ona karşı düzen kurdu, ve onu kavmin önünde vurdu, ve onu öldürüp yerine kıral oldu. ¹¹ Ve Zekeryanın işlerinin geri kalanı, işte, onlar İsrail kırallarının Tarihler kitabında yazılıdır. ¹² RABBİN Yehuya: Dördüncü göbek oğulların İsrail tahtı üzerinde oturacaklardır, diye söylediği söz budur. Ve böyle oldu.

¹³ Yahuda kıralı Uzziyanın otuz dokuzuncu yılında Yabeşin oğlu Şallum kıral oldu; ve Samiriyede tam bir ay kiralık etti. ¹⁴ Ve Gadinin oğlu Menahem Tirtsadan çıktı, ve Samiriyeye geldi, ve Samiriyede Yabeşin oğlu Şallumu vurup onu öldürdü, ve yerine kıral oldu. ¹⁵ Ve Şallumun işlerinin geri kalanı, ve kurduğu düzen, işte, onlar İsrail kırallarının Tarihler kitabında yazılıdır. ¹⁶ O zaman Menahem Tifsahı, ve orada olanların hepsini, ve Tirtsadan öte onun sınırlarını vurdu; çünkü kendisine açmamışlardı, bunun için vurdu; ve orada olan bütün gebe kadınların karınlarını yarıdı.

¹⁷ Yahuda kıralı Azaryanın otuz dokuzuncu yılında Gadinin oğlu Menahem İsrail üzerine kıral oldu, ve Samiriyede on yıl kiralık etti. ¹⁸ Ve RABBİN gözünde kötü olanı yaptı, Nebatın oğlu Yeroboamın İsraille işlettirdiği suçlarından bütün günlerince ayrılmadı. ¹⁹ Aşur kıralı Pul memleketin üzerine yürüdü; ve kiralığı kendi elinde pekiştirmek için Pulun eli kendisile beraber olsun diye Menahem ona bin talant gümüş verdi. ²⁰ Menahem Aşur kıralına vermek için bu gümüşü İsrail üzerine, adam başına elli şekel gümüş olmak üzere bütün kuvvetli zengin adamlara vergi koydu. Ve Aşur kıralı geri döndü, ve orada memlekette durmadı. ²¹ Ve Menahemin işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her şey, İsrail kırallarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ²² Ve Menahem ataları ile uyudu; ve yerine oğlu Pekahya kıral oldu.

²³ Yahuda kıralı Azaryanın elliinci yılında Menahemin oğlu Pekahya Samiriyede İsrail üzerine kıral oldu, ve iki yıl kiralık etti. ²⁴ Ve RABBİN gözünde kötü olanı yaptı; Nebatın oğlu Yeroboamın İsraille işlettirdiği suçlarından ayrılmadı. ²⁵ Ve kendi araba cenkçisi, Remalyanın oğlu Pekah, ona karşı düzen kurdu, ve Samiriyede, kıral evi hisarında, onu Argob ve Arye ile beraber vurdu; ve Gilead oğullarından elli kişi kendisile beraberdi; ve onu öldürüp yerine kıral oldu. ²⁶ Ve Pekahyanın işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her şey, işte, onlar İsrail kırallarının Tarihler kitabında yazılıdır.

²⁷ Yahuda kıralı Azaryanın elli ikinci yılında Remalyanın oğlu Pekah Samiriyede İsrail üzerine kıral oldu, ve yirmi yıl kiralık etti. ²⁸ Ve RABBİN gözünde kötü olanı yaptı; Nebatın oğlu Yeroboamın İsraille işlettirdiği suçlarından ayrılmadı.

²⁹ İsrail kıralı Pekahın günlerinde Aşur kıralı Tiglat-pileser geldi, ve İyonu, ve Abel-beyt-maakayı, ve Yanoahı, ve Kedeşi, ve Hatsoru, ve Gileadı, ve Galileyi, bütün Naftali diyarını aldı; ve onları Aşura sürdü. ³⁰ Ve Elanın oğlu Hoşea Remalyanın oğlu Pekaha karşı düzen kurdu, ve onu vurup öldürdü, ve Uzziyanın oğlu Yotamın yirminci yılında

onun yerine kiral oldu. ³¹ Ve Pekahın işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her şey, işte, onlar İsrail kırıllarının Tarihler kitabında yazılıdır.

³² İsrail kiralı Remalyanın oğlu Pekahın ikinci yılında Yahuda kiralı Uzziyanın oğlu Yotam kiral oldu. ³³ Kiral olduğu zaman yirmi beş yaşında idi; ve Yerusolimde on altı yıl kırıllık etti; ve anasının adı Tsadokun kızı Yeruşa idi. ³⁴ Ve RABBİN gözünde doğru olanı yaptı; babası Uzziyanın yapmış olduğu her şeye göre yaptı. ³⁵ Ancak yüksek yerler kaldırılmadı; kavm henüz yüksek yerlerde kurban kesip buhur yakıyorlardı. RAB evinin yukarı kapısını o yaptı. ³⁶ Ve Yotamın işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her şey, Yahuda kırıllarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ³⁷ RAB o günlerde Suriye kiralı Retsini, ve Remalyanın oğlu Pekahı Yahudaya karşı göndermeğe başladı. ³⁸ Ve Yotam ataları ile uyudu, ve atası Davudun şehrinde ataları yanına gömüldü; ve yerine oğlu Ahaz kiral oldu.

BAP 16

REMALYANIN oğlu Pekahın on yedinci yılında Yahuda kiralı Yotamın oğlu Ahaz kiral oldu. ² Ahaz kiral olduğu zaman yirmi yaşında idi; ve Yerusolimde on altı yıl kırıllık etti; ve Allahı RABBİN gözünde doğru olanı atası Davudun yapmış olduğu gibi Ahaz yapmadı. ³ Ve İsrail kırıllarının yolunda yürüdü, ve RABBİN İsrail oğulları önünden kovmuş olduğu milletlerin mekruh şeylerine göre oğlunu da ateşten geçirdi. ⁴ Ve yüksek yerlerde, ve tepeler üzerinde, ve her yeşil ağaç altında kurban kesti ve buhur yaktı. ⁵ O zaman Suriye kiralı Retsin ve İsrail kiralı Remalyanın oğlu Pekah cenk için Yerusolime çıktılar, ve Ahazı kuşattılar, fakat onu yenemediler. ⁶ O vakitte Suriye kiralı Retsin Elatı Suriyeye geri aldı, ve Yahudileri Elattan sürüp çıkardı; ve Suriyeliler Elata girdiler, ve bugüne kadar orada oturuyorlar.

⁷ Ve Ahaz Aşur kiralı Tiglat-pilesere: Ben senin kulun ve oğlunum; gel, ve bana karşı ayaklanan Suriye kiralının elinden, ve İsrail kiralının elinden beni kurtar, diye ulaklar gönderdi. ⁸ Ve Ahaz RAB evinde, ve kiral evinin hazinelerinde bulunan gümüşü ve altını aldı, ve hediye olarak Aşur kiralına gönderdi. ⁹ Ve Aşur kiralı onu dinledi; ve Aşur kiralı Şama karşı çıktı, ve onu aldı, ve ahalisini Kire sürdü, ve Retsini öldürdü.

¹⁰ Ve kiral Ahaz Aşur kiralı Tiglat-pilesere karşılamak için Şama gitti, ve Şamda olan mezbahı gördü; ve kiral Ahaz mezbahın her işine göre biçimini ve örneğini kâhin Uriyaya gönderdi. ¹¹ Ve kâhin Uriya bir mezbah yaptı, kiral Ahazın Şamdan gönderdiği her şeye göre, kâhin Uriya kiral Ahaz Şamdan gelinciye kadar öyle yaptı. ¹² Ve kiral Şamdan geldi, ve kiral mezbahı gördü; ve kiral mezbaha yaklaşıp üzerinde takdime arzetti. ¹³ Ve yakılan takdimesini ve ekmek takdimesini yaktı, ve dökülen takdimesini döktü, ve selâmet takdimelerinin kanını mezbah üzerine serpti. ¹⁴ Ve RABBİN önünde olan tunç mezbahı evin ön tarafından, kendi mezbahı ile RABBİN evi arasından getirdi, ve onu kendi mezbahının şimal tarafına koydu. ¹⁵ Ve kiral Ahaz kâhin Uriyaya emredip dedi: Sabahın yakılan takdimesini, ve akşamın ekmek takdimesini, ve kiralın yakılan takdimesi, ve onun ekmek takdimesiyle beraber bütün memleket kavminin yakılan takdimesini, ve onların ekmek takdimesini, ve dökülen takdimelerini büyük mezbah üzerinde yak; ve yakılan takdimenin bütün kanını, ve kurbanın bütün kanını onun üzerine serp; fakat tunç mezbah sormak için benim olacaktır. ¹⁶ Ve kâhin Uriya kiral Ahazın emrettiği her şeye göre yaptı.

¹⁷ Ve kiral Ahaz ayaklıkların yan levhalarını kesti, ve leğeni onların üzerinden kaldırdı, ve denizi altında olan tunç öküzlerin üzerinden indirdi, ve onu bir taş döşeme üzerine koydu. ¹⁸ Ve Sebt günü için evde yapmış oldukları kapalı yolu, ve kiralın dışardan gireceği yeri, Aşur kiralı yüzünden RABBİN evine çevirdi. ¹⁹ Ve Ahazın yaptığı işlerin

geri kalanı, Yahuda kırıllarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ²⁰ Ve Ahaz ataları ile uyudu, ve Davud şehrinde ataları yanına gömüldü; ve yerine oğlu Hizkiya kiral oldu.

BAP 17

YAHUDA kiralı Ahazın on ikinci yılında Elanın oğlu Hoşea Samiriyede İsrail üzerine kiral oldu, ve dokuz yıl kırıllık etti. ² Ve RABBİN gözünde kötü olanı yaptı, ancak kendisinden önceki İsrail kırılları gibi değildi. ³ Aşur kiralı Şalmaneser ona karşı çıktı; ve Hoşea ona kul oldu, ve ona vergi verdi. ⁴ Ve Aşur kiralı Hoşeada hainlik buldu; çünkü Mısır kiralı Soya ulaklar göndermişti, ve yıldan yıla olduğu gibi Aşur kiralına vergi göndermedi; ve Aşur kiralı onu kapadı, ve hapishanede bağladı. ⁵ Ve Aşur kiralı bütün memlekete çıktı, ve Samiriyeye geldi, ve üç yıl onu kuşattı. ⁶ Hoşeanın dokuzuncu yılında Aşur kiralı Samiriyeyi aldı, ve İsraili Aşura sürdü, ve onları Halahta, ve Gozan ırmağı olan Haborda, ve Medlerin şehirlerinde oturttu.

⁷ Ve böyle oldu, çünkü İsrail oğulları kendilerini Mısır kiralı Firavunun eli altından, Mısır diyarından çıkarmış olan Allahları RABBE karşı suç etmişlerdi, ve başka ilâhlardan korkmuşlardı, ⁸ ve İsrail oğulları önünden RABBİN kovmuş olduğu milletlerin kanunlarında, ve İsrail kırıllarının yaptıkları kanunlarda yürümüşlerdi. ⁹ Ve İsrail oğulları Allahları RABBE karşı doğru olmıyan işleri gizlice yaptılar; ve bütün şehirlerinde, bekçiler kulesinden duvarlı şehre kadar kendilerine yüksek yerler yaptılar; ¹⁰ ve her yüksek tepe üzerinde, ve her yeşil ağaç altında kendileri için dikili taşlar, ve Aşerler diktiler; ¹¹ ve RABBİN onların önünden sürmüş olduğu milletlerin yaptığı gibi, orada, bütün yüksek yerlerde buhur yaktılar; ve RABBİ öfkelenmek için kötü şeyler yaptılar. ¹² Ve putlara kulluk ettiler, ve bunlar için RAB kendilerine: Bu şeyi yapmıyacaksınız, demişti. ¹³ Ve RAB İsraille ve Yahudaya: Bu kötü yollarınızdan dönün, atalarınıza emrettiğim ve kullarım peygamberler elile size gönderdiğim bütün şeriate göre emirlerimi ve kanunlarımı tutun, diye bütün peygamberler ve bütün Görenler vasıtası ile şahadet etmişti. ¹⁴ Fakat dinlemediler, ancak boyunlarını Allahları RABBE iman etmiyen atalarının boyunları gibi sertleştirdiler. ¹⁵ Ve onun kanunlarını, ve ataları ile ettiği ahdini, ve onlara ettiği şahadetlerini hor gördüler; ve boş şey ardınca yürüdüler, ve boş adamlar oldular, ve çevrelerinde olan milletler gibi yapmasınlar diye RAB onlara emretmişken onların ardınca yürüdüler. ¹⁶ Ve Allahları RABBİN bütün emirlerini bıraktılar, ve kendilerine dökme putlar, iki buzağı, yaptılar, ve bir Aşera yaptılar, ve göklerin bütün ordusuna tapındılar, ve Baala kulluk ettiler. ¹⁷ Ve oğulları ile kızlarını ateşten geçirdiler, ve falcılık ettiler, ve sihirbazlık ettiler, ve RABBİN gözünde kötü olanı yapmak için, onu öfkelenmek için kendilerini sattılar. ¹⁸ Ve İsraille karşı RAB çok öfkeleni, ve onları gözü önünden kaldırdı, ancak tek başına Yahuda sıptından başkası kalmadı.

¹⁹ Yahuda da Allahları RABBİN emirlerini tutmadı, ve İsrailin yaptığı kanunlarda yürüdüler. ²⁰ Ve onları kendi önünden atıncıya kadar, RAB bütün İsrail zürriyetini hor gördü, ve onları alçalttı, ve yağmacıların eline verdi. ²¹ Çünkü İsraili Davud evinden yırtıp ayırdı; ve Nebatın oğlu Yeroboamı kiral ettiler; ve Yeroboam İsraili RABBİN ardından saptırdı, ve onlara büyük suç işlettirdi. ²² Ve İsrail oğulları Yeroboamın işlediği bütün suçlarında yürüdüler; ²³ RAB bütün peygamber kulları vasıtası ile söylemiş olduğu gibi İsraili gözü önünden kaldıracıya kadar o suçlardan ayrılmadılar. Ve İsrail kendi toprağından Aşura sürüldü, bugüne kadar böyledir.

²⁴ Ve Aşur kiralı Babilden, ve Kutadan, ve Avvadan, ve Hamatla Sefarvaimden adamlar getirdi; ve onları Samiriye şehirlerinde, İsrail oğullarının yerinde oturttu; ve Samiriyeyi mülk edindiler, ve onun şehirlerinde oturdular. ²⁵ Ve vaki oldu ki, orada oturmalarının başlangıcında RABDEN korkmıyorlardı, ve RAB onların arasına aslanlar gönderdi, ve

aralarında bazı adamları öldürdüler. ²⁶ Ve Aşur kiralına söyliyip dediler: Sürüp Samiriye şehirlerinde oturduğun milletler memleket ilâhının usulünü bilmiyorlar; ve aralarına aslanlar gönderdi, ve işte, onları öldürüyorlar, çünkü memleket ilâhının usulünü bilmiyorlar.

²⁷ Ve Aşur kiralı emredip dedi Oradan sürdüğünüz kâhinlerden birini oraya götürünüz; ve gidip orada otursunlar, ve memleket ilâhının usulünü onlara öğretsin. ²⁸ Ve Samiriyeden sürmüş oldukları kâhinlerden biri geldi, ve Beyt-elde oturdu, ve Yehovadan nasıl korkacaklarını onlara öğretiyordu. ²⁹ Fakat her millet kendi ilâhlarını yaptı, ve her millet oturmakta olduğu şehirlerine, Samiriyelilerin yapmış oldukları yüksek yerler evlerine onları koydu. ³⁰ Ve Babil adamları Sukkot-benotu yaptılar, ve Kut adamları Nergalı yaptılar, ve Hamat adamları Aşimayı yaptılar, ³¹ ve Avvalılar Nibhazı ve Tartakı yaptılar; ve Sefarvaimliler oğullarını Sefarvaim ilâhlarını Adrammeleke, ve Anammeleke ateşte yaktılar. ³² Ve RABDEN korkuyorlardı, ve kendilerine aralarından yüksek yerler kâhinleri yaptılar, ve bunlar yüksek yerler evlerinde onlar için kurban kesiyorlardı. ³³ RABDEN korkuyorlar, ve kendi ilâhlarına aralarından sürülmüş oldukları milletlerin usulüne göre kulluk ediyorlardı.

³⁴ Onlar bugüne kadar evelki usullere göre yapıyorlar, RABDEN korkmuyorlar; ve adını İsrail koyduğu Yakub oğullarına RABBİN emrettiği kendi kanunlarına göre, ve hükümlerine göre, ve şeriate göre, ve emre göre yapmıyorlar; ³⁵ RAB Yakub oğulları ile ahdetmişti, ve onlara emredip demişti: Başka ilâhlardan korkmıyacaksınız, ve onlara tapınmıyacaksınız, ve onlara kulluk etmiyeceksiniz, ve onlara kurban kesmiyeceksiniz; ³⁶ fakat büyük kudretle, ve uzanmış bazı ile sizi Mısır diyarından çıkararak RABDEN korkacaksınız, ona tapınacaksınız, ve ona kurbanlar keseceksiniz; ³⁷ ve sizin için yazmış olduğu kanunları ve hükümleri, ve şeriatı ve emri yapmak üzere bütün günler onları tutacaksınız; ve başka ilâhlardan korkmıyacaksınız; ³⁸ ve sizinle ettiğim ahdi unutmıyacaksınız; ve başka ilâhlardan korkmıyacaksınız; ³⁹ ancak Allahınız RABDEN korkacaksınız; ve sizi bütün düşmanlarınızın elinden o kurtaracak. ⁴⁰ Fakat dinlemediler, ancak kendilerinin önceki usulüne göre yaptılar. ⁴¹ Ve bu milletler RABDEN korkuyorlar, ve oyma putlarına kulluk ediyorlardı; ve ataları nasıl yaptılarsa, oğulları, oğullarının oğulları da bugüne kadar öyle yapıyorlar.

BAP 18

VE vaki oldu ki, İsrail kiralı Elanın oğlu Hoşeanın üçüncü yılında Yahuda kiralı Ahazın oğlu Hizkiya kiral oldu. ² Kiral olduğu zaman yirmi beş yaşında idi, ve Yerusâlimde yirmi dokuz yıl kirallık etti; ve anasının adı Zekeryanın kızı Abi idi. ³ Ve atası Davudun yapmış olduğu her şeye göre RABBİN gözünde doğru olanı yaptı. ⁴ Yüksek yerleri kaldırdı, ve dikili taşları kırdı, ve Aşerayı kesti; ve Musanın yapmış olduğu tunç yılanı parçaladı, çünkü İsrail oğulları o günlere kadar ona buhur yakıyorlardı; ve onun adını Nehuştan* koydu. ⁵ İsrailin Allahı RABBE güvendi; ve kendisinden sonra olan bütün Yahuda kiralı arasında, ve kendisinden önce olanlar arasında onun gibisi yoktu. ⁶ Çünkü RABBE yapıştı; onun ardından ayrılmadı, ve RABBİN Musaya vermiş olduğu emirlerini tuttu. ⁷ Ve RAB onunla idi; nereye çıktı ise işi iyi gitti; ve Aşur kiralına karşı âsi oldu; ve ona kulluk etmedi. ⁸ Gazaya, ve onun sınırlarına kadar, bekçiler kulesinden duvarlı şehre kadar Filistîleri vurdu.

* *Tunç parçası.*

⁹ Ve vaki oldu ki, kiral Hizkiyanın dördüncü yılında, ki İsrail kiralı Elanın oğlu Hoşeanın yedinci yılı idi, Aşur kiralı Şalmaneser Samiriyeye karşı çıktı, ve onu kuşattı. ¹⁰ Ve üç yılın sonunda onu aldılar; Hizkiyanın altıncı yılında, ki İsrail kiralı Hoşeanın dokuzuncu

yılı idi, Samiriye alındı. ¹¹ Ve Aşur kralı İsraili Aşura sürdü, ve onları Halaha, ve Gozan ırmağı olan Habora, ve Medlerin şehirlerine koydu, ¹² çünkü Allahları RABBİN sözünü dinlemediler, ve onun ahdinden, RABBİN kulu Musanın emrettiğinin hepsinden öte geçtiler, ve dinlemediler, ve yapmadılar.

¹³ Ve kiral Hizkiyanın on dördüncü yılında Aşur kralı Sanherib Yahudanın bütün duvarlı şehirlerine karşı çıktı, ve onları aldı. ¹⁴ Ve Yahuda kralı Hizkiya Lakiş şehrine Aşur kralına gönderip dedi: Suç ettim; üzerimden geri dön; üzerime koyacağın şeyi yüklenirim. Ve Aşur kralı Yahuda kralı Hizkiya üzerine üçyüz talant gümüş, ve otuz talant altın koydu. ¹⁵ Ve Hizkiya RAB evinde ve kiral evinin hazinelerinde bulunan bütün gümüşü verdi. ¹⁶ O zaman Hizkiya RABBİN mabedinin kapılarından, ve direklerinden Yahuda kralı Hizkiyanın kaplamış olduğu altını soydu, ve onu Aşur kralına verdi. ¹⁷ Ve Aşur kralı Tartanı, ve Rab-sarisi, ve Rabşakeyi çok askerle Lakişten Yerusulime, kiral Hizkiyaya gönderdi. Ve çıktılar, ve Yerusulime geldiler. Ve çıktıkları zaman gelip çırpıcı tarlası caddesinde olan yukarı havuzun su yolu yanında durdular. ¹⁸ Ve kralı çağırdılar, ve kiral evi üzerinde olan Hilkiyanın oğlu Elyakim, ve kâtip Şebna, ve Asafın oğlu vakanüvis Yoah onlara çıktılar.

¹⁹ Ve Rabşake onlara dedi: Şimdi Hizkiyaya söyleyin: Büyük kiral, Aşur kralı şöyle diyor: Sendeki bu güvenme nedir? ²⁰ Cenk için öğüt ve kuvvet var, diyorsun; fakat bunlar dudakların sözüdür. Şimdi kime güveniyorsun da bana karşı kalkıyorsun? ²¹ Şimdi, işte, sen şu kırık kamıştan değneğe, Mısıra, güveniyorsun; o üzerine kim dayanırsa eline batar ve onu deler; Mısır kralı Firavun, kendisine güvenenlerin hepsi için böyledir. ²² Ve eğer bana: Allahımız Yehovaya güveniyoruz, derseniz; Hizkiyanın Yahudaya ve Yerusulime: Bu mezbahın önünde Yerusulimde tapınacaksınız, diye yüksek yerlerini ve mezbahlarını ortadan kaldırdığı ilâh o değil mi? ²³ Ve şimdi, haydi, efendim Aşur kralı ile bahse giriş, ve kendi tarafından üzerlerine biniciler koyabilirsen, sana iki bin at vereyim. ²⁴ Öyle ise efendimin en küçük kullarından bir memurun yüzünü nasıl geri çevirebilirsin, ve cenk arabaları ve atlılar için Mısıra güvenebilirsin? ²⁵ Şimdi Yehovanın izni olmaksızın mı bu yeri harap etmek için ona karşı çıktım? Yehova bana: Bu diyara karşı çık ve onu harap et, dedi.

²⁶ Ve Hilkiyanın oğlu Elyakim ve Şebna, ve Yoah Rabşakeye dediler: Rica ederiz, bu kullarına Aram dilile söyle, çünkü biz onu anlarız; ve duvar üzerinde olan kavm iştirken bize Yahudice söyleme. ²⁷ Ve Rabşake onlara dedi: Bu sözleri söyleyeyim diye efendim beni senin efendine ve sana mı gönderdi? duvar üzerinde oturan ve sizinle beraber pisliklerini yiyecek ve idrarlarını içecek olan bu adamlara göndermedi mi? ²⁸ Ve Rabşake durdu, ve Yahudice yüksek sesle bağırdı, ve söyleyip dedi: Büyük kiralın, Aşur kralının sözünü işitin. ²⁹ Kral şöyle diyor: Hizkiya sizi aldatmasın; çünkü sizi onun elinden kurtarmağa gücü yetmeyecektir; ³⁰ ve Hizkiya: Yehova bizi mutlaka kurtaracaktır, ve bu şehir Aşur kralının eline verilmeyecektir, diye sizi Yehovaya güvencirmesin. ³¹ Hizkiyayı dinlemeyin; çünkü Aşur kralı şöyle diyor: Benimle barışıklık edin, ve bana dışarı çıkın; ³² ve ölmüyüp sağ kalasınız diye, ben gelip sizi, buğday ve yeni şarap memleketi, ekmek ve bağlar memleketi, zeytin yağı ve bal memleketi olan, kendi memleketiniz gibi bir memlekete götürünciye kadar, herkes kendi asmasından, ve herkes kendi incir ağacından yesin, ve herkes kendi sarnıcının suyundan içsin; ve: Yehova bizi kurtaracak, diye Hizkiya sizi kandırdığı zaman dinlemeyin. ³³ Milletlerin ilâhlarından biri Aşur kralının elinden hiç kendi memleketini kurtardı mı? ³⁴ Hamatın ve Arpadın ilâhları nerede? Sefarvaimin, Henanın, ve İvvanın ilâhları nerede? Samiriyeyi benim elimden kurtardılar mı? ³⁵ Memleketlerin bütün ilâhları arasında kendi memleketlerini benim elimden

kurtaranlar kimlerdir ki, Yehova Yerus alimi benim elimden kurtarsın?

³⁶ Ve kavm sustu, ve ona bir söz bile cevap vermediler;  nk  kiralın emri bu idi: Ona cevap vermeyin, demişti. ³⁷ Ve kiral evi üzerinde olan Hilkiyanın oğlu Elyakim, ve kâtip Şebna, ve Asafın oğlu vakanüvis Yoah esvapları yırtılmıŐ olarak Hizkiyanın yanına geldiler, ve RabŐakenin sözlerini ona bildirdiler.

BAP 19

VE vaki oldu ki, kiral Hizkiya bunu işitince esvabını yırttı, ve  ul sarınıp RABBİN evine girdi. ² Ve kiral evi üzerinde olan Elyakimi, ve kâtip Őebnayı, ve kâhinlerin ihtiyarlarını  ul sarınmıŐ olarak, Amotsun oğlu peygamber İŐayaya gönderdi. ³ Ve ona dediler: Hizkiya Şöyle diyor: Bugün sıkıntı ve tektir, ve rüsvaylık günüdür;  nk  çocuklar doğum vaktine geldi, fakat doğuracak g c yok. ⁴ Hay olan Allaha meydan okumak için efendisi AŞur kiralının gönderdiği RabŐakenin bütün sözlerini belki senin Allahın RAB iŐitir de, Allahın RABBİN iŐitmiŐ olduğu o sözleri cezalandırır; bundan dolayı elde bulunan geri kalanlar için dua et. ⁵ Ve kiral Hizkiyanın kulları İŐayaya geldiler. ⁶ Ve İŞaya onlara dedi: Efendinize Şöyle s yliyeceksiniz: RAB Şöyle diyor: AŞur kiralının uŐaklarının bana sövmek için söyledikleri, işittiğin sözlerden ötürü korkma. ⁷ İŞte, onun içine bir ruh koyacağım, ve bir haber iŐitecek, ve kendi memleketine dönecek; ve onu memleketinde kılıçla d Ő recekim.

⁸ Ve Rabşake döndü, ve AŞur kiralını Libnaya karşı cenketmekte buldu;  nk  Lakişten g c ettiğini işitmişti. ⁹ Ve HabeŐ kiralı Tirhaka için: İŞte, sana karşı cenketmek için çıktı, diye işitti; ve Hizkiyaya yeniden ulaklar gönderip dedi: ¹⁰ Yahuda kiralı Hizkiyaya söyliyip Şöyle diyeceksiniz: G vendiğin Allahın: Yerus alim AŞur kiralının eline verilmiyecek, diye seni aldatmasın. ¹¹ İŞte, AŞur kiralılarının bütün memleketleri tamamen yok ederek onlara yapmış oldukları Şeyleri sen iŐittin; ve sen kurtulur musun? ¹² Atalarımın helâk ettikleri milletleri, Gozanı, ve Haranı, ve Retsefi, ve Telassarda olan Eden oğullarını ilâhları kurtardılar mı? ¹³ Hamat kiralı, Arpad kiralı, Sefarvaim Őehrinin, Henanın, ve İvvanın kiralı nerde?

¹⁴ Ve Hizkiya mektubu ulakların elinden aldı, ve onu okudu; ve RABBİN evine çıktı; ve Hizkiya onu RABBİN önüne yaydı. ¹⁵ Ve Hizkiya RABBİN önünde yalvarıp dedi: Ey kerubiler üstünde oturan, İsrailin Allahı RAB, bütün dünya kiralılıklarının Allahı sen, ancak sensin; gökleri ve yeri sen yarattın. ¹⁶ Ya RAB, kulağını iÇ ve iŐit; ya RAB, gözlerini a  ve g r; ve Sanheribin hay olan Allaha meydan okumak için gönderdiği sözlerini iŐit. ¹⁷ Ya RAB, AŞur kiralıları ger i milletleri ve memleketlerini harap ettiler, ¹⁸ ve ilâhlarını ateşe attılar;  nk  onlar ilah değildiler, ancak insan ellerinin işi, ağaç ve taş idiler; bunun için onları yok ettiler. ¹⁹ Ve Şimdi, ya RAB Allahımız, niyaz ederim, onun elinden bizi kurtar, ve bütün dünya kiralılıkları bilsinler ki, sen Yehova, Allah olan ancak sensin.

²⁰ Ve Amotsun oğlu İŞaya Hizkiyaya gönderip dedi: İsrailin Allahı RAB Şöyle diyor: AŞur kiralı Sanheribden ötürü bana yalvardığın Şeyi işittim. ²¹ Onun hakkında RABBİN söylediği söz Şudur: Sion kızı, ere varmamıŐ kız, seni hor gördü, ve seninle istihza etti; Yerus alim kızı senin ardından baŐ salladı. ²² Kime meydan okudun ve s vd n? ve kime karşı ses y kselttin, ve gözlerini yukarı kaldırdın? İsrailin Kudd suna karşı. ²³ Ulaklarının elile Rabbe meydan okuyup dedin: Dağların tepesine, Libnanın en i  yerlerine cenk arabalarımın kalabalığı ile çıktım; uzun erz ağaçlarını, ve seçme servi ağaçlarını kesecekim; en iç konak yerine, onun bahçe ormanına girecekim. ²⁴ Ben kuyu kazdım ve yabancı sular içtim, ve ayağımın tabanı ile Mısırın bütün ırmaklarını kurutacağım.

²⁵ Uzak zamandan beri onu yaptığımı, ve onu eski günlerden beri tasarladığımı iŐitmedin

mi? Şimdi onu yaptım ki, duvarlı şehirleri virane yığınlarına döndürmek senin işin olsun.

²⁶ Bundan ötürü o şehirlerde oturanların gücü az idi, yılgınlığa ve utanca düştüler; kır otu gibi, ve yeşil ot gibi, damların otu gibi, ve yetişmeden yelin yaktığı ekin gibi oldular. ²⁷ Ve senin oturuşunu, ve çıkıp girişini, ve bana karşı kükreyişini biliyorum. ²⁸ Bana karşı kükrediğin için, ve küstahlığın kulaklarıma erdiği için halkamı burnuna, ve gemimi ağzına takacağım, ve seni geldiğin yoldan geri döndüreceğim.

²⁹ Ve sana alâmet şu olacak; bu yıl kendiliğinden çıkanı, ve ikinci yıl ondan çıkanı yiyeceksiniz; ve üçüncü yılda ekin, ve biçin, bağlar dikin, ve onların meyvasını yiyin. ³⁰ Ve Yahuda evinden kurtulup artakalan aşağıya doğru kök salacak, ve yukarıya doğru meyva verecektir. ³¹ Çünkü artakalanlar Yeruşalimden, kurtulanlar Sion dağından çıkacak; bunu RABBİN gayreti yapacaktır.

³² Bunun için Aşur kiralından ötürü RAB şöyle diyor: Bu şehre gelmiyecek, ve oraya ok atmıyacak, ve kalkanla onun karşısına çıkmıyacak, ve ona karşı meteris kurmiyacak. ³³ Geldiği yoldan geri dönecek, ve bu şehre gelmiyecek, ³⁴ çünkü kendim için ve kulum Davudun hatırı için, kurtarayım diye bu şehri koruyacağım, RAB diyor.

³⁵ Ve o gece vaki oldu ki, RABBİN meleği çıktı, ve Aşur ordugâhında yüz seksen beş bin kişiyi vurdu; ve sabahlayın adamlar erken kalktıkları zaman, işte, onların hepsi ölmüş leşlerdi. ³⁶ Ve Aşur kiralı Sanherib göç edip gitti, ve geri döndü, ve Ninevede oturdu. ³⁷ Ve vaki oldu ki, kendi ilâhı Nisrokun evinde tapınırken Adrammelek ve Şaretser onu kılıçla vurdular; ve Ararat diyarına kaçtılar. Ve yerine oğlu Esar-haddon kiral oldu.

BAP 20

O günlerde Hizkiya ölüm derecesinde hastalandı. Ve Amotsun oğlu peygamber İşaya ona gelip dedi: RAB şöyle diyor: Evine vasiyet et; çünkü öleceksin, yaşamıyacaksın. ² Ve yüzünü duvara çevirdi, ve RABBE yalvarıp dedi: ³ Ah, ya RAB, niyaz ederim, senin önünde hakikatle ve bütün yürekle nasıl yürüdüğümü, ve senin gözünde iyi olanı yaptığımı hatırla. Ve Hizkiya çok ağladı. ⁴ Ve vaki oldu ki, İşaya şehrin ortasından daha çıkmamışken, ona RABBİN şu sözü geldi: ⁵ Dön, ve kavmimin reisi Hizkiyaya söyle: Atan Davudun Allahı RAB şöyle diyor: Senin duanı işittim, gözyaşlarını gördüm; işte, seni iyi edeceğim; üçüncü günde RABBİN evine çıkacaksın. ⁶ Ve günlerinin üzerine on beş yıl katacağım; ve Aşur kiralının avucundan seni ve bu şehri kurtaracağım; ve bu şehri kendim için ve kulum Davudun hatırı için koruyacağım. ⁷ Ve İşaya: Kuru incir alın, dedi. Ve alıp çıbanın üzerine koydular, ve iyi oldu.

⁸ Ve Hizkiya İşaya dedi: RABBİN beni iyi edeceğine ve üçüncü günde RABBİN evine çıkacağıma alâmet ne olacak? ⁹ Ve İşaya dedi: Söylemiş olduğu şeyi yapacağına RAB tarafından sana alâmet şöyle olacak: gölge on derece ileri mi gitsin, yoksa on derece geri mi gitsin? ¹⁰ Ve Hizkiya dedi: Gölge için on derece ileri gitmek kolaydır; hayır, ancak gölge on derece geriye doğru gitsin. ¹¹ Ve İşaya peygamber RABBE feryat etti; ve Ahazın güneş saatinde inmiş olan gölgeyi on derece geri getirdi.

¹² O vakitte Babil kiralı Baladanın oğlu Berodak-baladan Hizkiyaya mektuplarla hediye gönderdi; çünkü Hizkiyanın hastalanmış olduğunu işitmişti. ¹³ Ve Hizkiya onları dinledi, ve bütün değerli şeyler evini, gümüşü ve altını, ve baharatı, ve değerli yağı, ve silâh evini, ve hazinelerinde bulunan her şeyi onlara gösterdi; Hizkiyanın, evinde ve bütün ülkesinde onlara göstermediği bir şey kalmadı. ¹⁴ Ve İşaya peygamber Kiral Hizkiyaya geldi, ve ona dedi: Bu adamlar ne dediler? ve sana nereden geldiler? Ve Hizkiya dedi: Uzak memleketten, Babilden geldiler. ¹⁵ Ve dedi: Senin evinde ne gördüler? Ve Hizkiya dedi. Evimde olan herşeyi gördüler; hazinelerimde onlara göstermediğim bir şey kalmadı.

¹⁶ Ve İŖaya Hizkiyaya dedi: RABBİN sözünü dinle. ¹⁷ İŖte, günler gelecek ki, senin evinde olan her Ŗey, ve atalarının bugüne kadar biriktirmiŖ oldukları Ŗeyler Babile götürülecek; bir Ŗey bırakılmıyacak, RAB diyor. ¹⁸ Ve senden çıkacak, ve sana doğacak olan oğullarından alacaklar; ve onlar Babil kiralının sarayında kızlar ağası olacaklar. ¹⁹ Ve Hizkiya İŖayaya dedi: Söylediğin RAB sözü iyidir. Ve dedi: Öyle değil mi? mademki benim günlerimde selâmet ve emniyet olacak. ²⁰ Ve Hizkiyanın iŖlerinin geri kalanı, ve bütün onun gücü, ve havuzu ve su yolunu nasıl yapıp suyu Ŗehre getirdiği, Yahuda kırallarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ²¹ Ve Hizkiya ataları ile uyudu, ve yerine oğlu Manasse kiral oldu.

BAP 21

MANASSE kiral olduğu zaman on iki yaŖında idi; ve YeruŖalimde elli beŖ yıl kirallık etti; ve anasının adı Heftsiba idi. ² Ve RABBİN İsrail oğulları önünden kovmuŖ olduğu milletlerin mekruh Ŗeylerine göre RABBİN gözünde kötü olanı yaptı. ³ Ve babası Hizkiyanın yok ettiği yüksek yerleri yeniden yaptı; ve Baal için mezbahlar kurdu, ve İsrail kiralı Ahabın yapmıŖ olduğu gibi bir AŖera yaptı, ve bütün gökler ordusuna tapındı, ve onlara kulluk etti. ⁴ Ve RABBİN: İsmimi YeruŖalimde koyacağım, demiŖ olduğu RAB evinde mezbahlar yaptı. ⁵ Ve RAB evinin iki avlusunda bütün gökler ordusuna mezbahlar yaptı. ⁶ Ve oğlunu ateŖten geçirdi, ve münecimlik ve sihirbazlık etti, ve cinciler ve bakıcılar kullandı; RABBİ öfkelenmek için onun gözünde çok kötülük iŖledi. ⁷ Ve yapmıŖ olduğu oyma AŖera putunu o eve koydu ki, onun hakkında RAB Davuda ve oğlu Süleymana demiŖti: Bu eve, ve bütün İsrail sıptlarından seçtiğim YeruŖalime ismimi ebediyen koyacağım; ⁸ ancak onlara emretmiŖ olduğum her Ŗeye göre, ve kulum Musanın onlara emrettiği Ŗeriatin hepsine göre yapmak üzere onları tutarlarsa, İsrailin ayağını, atalarına vermiŖ olduğum memleketten dıŖarda bir daha gezdirmeyeceğim. ⁹ Fakat dinlemediler; ve Manasse İsrail oğulları önünden RABBİN helâk etmiŖ olduğu milletlerden ziyade kötü olanı yapmak için onları baŖtan çıkardı.

¹⁰ Ve RAB peygamber kulları vasıtası ile söyleyip dedi: ¹¹ Mademki Yahuda kiralı Manasse bu mekruh Ŗeyleri yaptı, ve kendisinden evel olan Amorîlerin ettikleri her Ŗeyden fazla kötülük etti, ve putları ile Yahudaya da suç iŖlettirdi; ¹² bundan ötürü İsrailin Allahı RAB Ŗöyle diyor: İŖte, ben YeruŖalimin ve Yahudanın üzerine öyle bir kötülük getiriyorum ki, onu iŖitenin iki kulağı ınlıyacaktır. ¹³ Ve YeruŖalimin üzerine Samiriyenin ölçü ipini, ve Ahab evinin Ŗakulünü gereceğim; ve bir adam sahanı nasıl siler, siler ve yüz üstü döndürürse, YeruŖalimi de öyle sileceğim. ¹⁴ Ve mirasımdan artakalanı atacağım, ve onları düşmanlarının eline vereceğim; ve bütün düşmanları için ganimet, ve çapul malı olacaklar; ¹⁵ çünkü gözümde kötü olanı yaptılar, ve ataları Mısırdan çıktıkları günden bugüne kadar beni öfkelenirdiler.

¹⁶ Ve Manasse, RABBİN gözünde kötü olanı yaparak Yahudaya iŖlettirdiđi suçundan baŖka, baŖtan baŖa YeruŖalimi doldurtuncuya kadar pek çok suçsuz kan döktü. ¹⁷ Ve Manassenin iŖlerinin geri kalanı, ve yaptığı her Ŗey, ve iŖlediđi suç, Yahuda kırallarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ¹⁸ Ve Manasse ataları ile uyudu, ve evinin bahçesinde, Uzza bahçesinde gömüldü, ve yerine oğlu Amon kiral oldu.

¹⁹ Amon kiral olduğu zaman yirmi iki yaŖında idi; ve YeruŖalimde iki yıl kirallık etti; ve anası Yotbalı Harutsun kızı olup adı MeŖullemet idi. ²⁰ Ve babası Manassenin yaptığı gibi, RABBİN gözünde kötü olanı yaptı. ²¹ Ve babasının yürüdüğu her yolda yürüdü, ve babasının kulluk ettiği putlara kulluk etti, ve onlara tapındı; ²² ve atalarının Allahı RABBİ bıraktı, ve RABBİN yolunda yürümedi. ²³ Ve Amonun kulları kendisine karŖı düzen kurdular, ve kiralı evinde öldürdüler. ²⁴ Ve memleket kavmı kiral Amona karŖı düzen

kuranların hepsini vurdu; ve memleket kavmı onun yerine oğlu Yoşiyayı kiral ettiler. ²⁵ Ve Amonun yaptığı işlerinin geri kalanı, Yahuda kiralının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ²⁶ Ve Uzza bahçesinde kendi kabrine gömüldü; ve yerine oğlu Yoşiya kiral oldu.

BAP 22

YOŞİYA kiral olduğu zaman sekiz yaşında idi, ve Yerusolimde otuz bir yıl kiralık etti; ve anası Botskatlı Adayanın kızı olup, adı Yedida idi. ² Ve RABBİN gözünde doğru olanı yaptı, ve atası Davudun her yolunda yürüdü, ve sağa sola sapmadı.

³ Ve vaki oldu ki, kiral Yoşiyanın on sekizinci yılında, Meşullamın oğlu Atsalyanın oğlu kâtip Şafanı kiral RAB evine gönderip dedi: ⁴ Büyük kâhin Hilkiyanın yanına çık, eşik bekçilerinin kavmdan topladıkları RAB evine getirilen gümüşü say; ⁵ ve onu RAB evinin işine konulan işçilerin eline versinler; onlar da gümüşü evin çatlak yerlerini onarmak için RAB evinde olan işçilere, ⁶ dülgere, ve mimarlara, ve yapıcılara, ve evi onarmak üzere kereste ve yonulmuş taşlar almak için versinler. ⁷ Ancak ellerine verilen paranın hesabı onlarla görülmeydi; çünkü sadakatla çalışıyorlardı.

⁸ Ve büyük kâhin Hilkiya kâtip Şafana dedi: RABBİN evinde şeriat kitabını buldum. Ve Hilkiya kitabı Şafana verdi, ve onu okudu. ⁹ Ve kâtip Şafan kiral geldi, ve kiral haber getirip dedi: Kulların evde bulunan gümüşü boşalttılar, ve onu RAB evinin işine konulan işçilerin eline verdiler. ¹⁰ Ve kâtip Şafan kiral bildirip dedi: Kâhin Hilkiya bana bir kitap verdi. Ve Şafan kiralın önünde onu okudu. ¹¹ Ve vaki oldu ki, kiral şeriat kitabının sözlerini işitince esvabını yırttı. ¹² Ve kiral kâhin Hilkiyaya, ve Şafanın oğlu Ahikama, ve Mikayanın oğlu Akbora, ve kâtip Şafana, ve kiralın kulu Asayaya emredip dedi: ¹³ Gidin, bulunmuş olan bu kitabın sözleri hakkında benim için, ve kavm için, ve bütün Yahuda için RABDEN sorun; çünkü bize karşı alevlenmiş olan RABBİN gazabı büyüktür, çünkü bizim için yazılmış olan her şeye göre yapmak üzere atalarımız bu kitabın sözlerini dinlemediler.

¹⁴ Ve kâhin Hilkiya, ve Ahikam, ve Akbor, ve Şafan, ve Asaya, esvap bekçisi Harhasın oğlu, Tikvanın oğlu, Şallumun karısı peygamber Hulda kadına gittiler; ve kadın Yerusolimde ikinci mahallede oturuyordu; ve onunla konuştular. ¹⁵ Ve onlara dedi: İsrailin Allahı RAB şöyle diyor: Sizi bana gönderen adama diyin: ¹⁶ RAB şöyle diyor: İşte, ben bu yere, ve burada oturanların üzerine belâyı, Yahuda kiralının okuduğu kitaptaki bütün sözleri getireceğim. ¹⁷ Mademki beni bıraktılar, ve ellerinin her işle beni öfkelenmek için başka ilâhlara buhur yaktılar, bu yere karşı gazabım tutuşacak, ve sönmiyecek. ¹⁸ Fakat RABDEN sormak için sizi gönderen Yahuda kiralına şöyle diyeceksiniz: İsrailin Allahı RAB şöyle diyor: İşittiğin sözlere gelince, ¹⁹ mademki yüreğin yumuşamıştır, ve harap ve lânetli olacak diye bu yerle burada oturanlar hakkında söylediğim sözü işitince, RABBİN önünde kendini alçalttın, ve esvabını yırttın, ve önümde ağladın; ben de seni işittim, RAB diyor. ²⁰ Bundan dolayı, işte, ben seni atalarına katacağım, ve kendi kabrine selâmetle konulacaksın, bu yer üzerine getirmekte olduğum bütün belâyı gözlerin görmeyecektir. Ve kiral haber getirdiler.

BAP 23

VE kiral gönderip Yahudanın ve Yerusolimin bütün ihtiyaçlarını kendi yanına topladı. ² Ve kiral, ve kendisile beraber bütün Yahuda adamları, ve Yerusolimde oturanların hepsi, ve kâhinler, ve peygamberler, küçükten büyüğe kadar bütün kavm RABBİN evine çıktılar; ve RABBİN evinde bulunmuş olan ahit kitabının bütün sözlerini onlara işittirerek okudu. ³ Ve kiral direğin yanında durdu, ve RABBİN ardınca yürümek için, ve onun emirlerini, ve şهادetlerini, ve kanunlarını bütün yürekle ve bütün canla tutmak için, ve bu kitapta yazılmış olan bu ahdin sözlerini yerine getirmek için RABBİN önünde ahit

kesti; ve bütün kavm ahdi tasdik etti.

⁴ Ve kiral, Baal için, ve Aşera için, ve bütün gökler ordusu için yapılmış olan kapların hepsini RABBİN mabedinden çıkarsınlar diye büyük kâhin Hilkiyaya, ve ikinci kâhinlere, ve eşik bekçilerine emretti; ve onları Yeruşalim dışarısında Kidron tarlalarında yaktı, ve onların külünü Beyt-ele götürdü. ⁵ Ve Yahuda şehirlerinde ve Yeruşalimin çevresinde yüksek yerlerde buhur yaksınlar diye Yahuda kırallarının koymuş oldukları put kâhinlerini, ve Baala, ve güneşe, ve aya, ve burçlara, ve bütün gökler ordusuna buhur yakanları savdı. ⁶ Ve Aşerayı RABBİN evinden Yeruşalimin dışarısına, Kidron vadisine çıkardı, ve onu Kidron vadisinde yaktı, ve ezip toz etti, ve tozunu halk oğullarının kabirleri üzerine saçtı. ⁷ Ve fuhşa vakfedilmiş olan erkeklerin RAB evinin içinde bulunan evlerini yıktı; kadınlar orada Aşera için çadırlar dokurlardı. ⁸ Ve Yahuda şehirlerinden bütün kâhinleri getirdi, ve Gebadan Beer-şebaya kadar kâhinlerin buhur yakmış oldukları yüksek yerleri murdar etti; ve şehir reisi Yehoşuanın kapısının girilecek yerinde, şehrin kapısında, adamın sol tarafında olan kapı yüksek yerlerini yıktı. ⁹ Fakat yüksek yerlerin kâhinleri Yeruşalimde RABBİN mezbahına çıkmadılar, ancak kardeşleri arasında mayasız ekmek yerlerdi. ¹⁰ Ve Molek için kimse oğlunu yahut kızını ateşten geçirmesin diye, Hinnom oğulları deresinde olan Tofeti murdar etti. ¹¹ Ve Yahuda kıralları tarafından güneşe tahsis edilmiş olup RAB evine girilecek yerde, Parvarimde olan kızlar ağası Natan-melekin odasının yanında bulunan atları kaldırdı; ve güneş arabalarını ateşte yaktı. ¹² Ve Yahuda kıralları tarafından yapılmış olup Ahazın yukarı odası damında bulunan mezbahları ile Manassenin RAB evinin iki avlusunda yapmış olduğu mezbahları kiral yıktı, ve kırıp döverek tozlarını Kidron vadisine saçtı. ¹³ Ve Yeruşalimin karşısında, helâk dağının sağında, Saydalıların mekruh şeyi Astarti için, ve Moabın mekruh şeyi Kemoş için, ve Ammon oğullarının mekruh şeyi Milkom için İsrail kiralı Süleymanın yapmış olduğu yüksek yerleri kiral murdar etti. ¹⁴ Ve dikili taşları parçaladı, ve Aşerleri kesti, ve yerlerini insan kemiklerle doldurdu.

¹⁵ Bundan başka Beyt-elde olan mezbahı, ve Nebatın oğlu Yeroboamın yaptığı ve onunla İsraille suç işlettirdiği yüksek yeri, o mezbahı da yüksek yeri de yıktı; ve yüksek yeri yaktı, ve ezip toz etti, ve Aşerayı yaktı. ¹⁶ Ve Yoşiya dönüp orada dağda olan kabirleri gördü; ve gönderip kemikleri kabirlerden aldı, ve bu işleri söylemiş olan Allah adamının ilân ettiği RABBİN sözüne göre onları mezbah üzerinde yakıp onu murdar etti. ¹⁷ Ve dedi: Orada gördüğüm âbide nedir? Ve şehrin adamları ona dediler: Yahudadan gelerek Beyt-el mezbahına karşı yaptığın bu işleri ilan etmiş olan Allah adamının kabridir. ¹⁸ Ve dedi: Onu bırakın; onun kemiklerini kimse rahatsız etmesin. Ve onun kemiklerini Samiriyeden gelmiş olan peygamberin kemiklerle beraber bıraktılar. ¹⁹ Ve Samiriye şehirlerinde olan bütün yüksek yerler evlerini de Yoşiya kaldırdı; İsrail kıralları RABBİ öfkelenmek için bu evleri yapmışlardı, ve Beyt-elde yaptıklarının hepsine göre bunlara da yaptı, ²⁰ Ve orada bulunan bütün yüksek yerler kâhinlerini mezbahlar üzerinde kurban etti, ve mezbahların üzerinde insan kemikleri yaktı; ve Yeruşalime döndü.

²¹ Ve kiral bütün kavma emredip dedi: Allahınız RABBE bu ahit kitabında yazılmış olduğuna göre fısıh bayramını yapın. ²² Gerçek, İsrail üzerine hükmetmiş olan hâkimlerin günlerinden beri, ve İsrail kırallarının ve Yahuda kırallarının bütün günlerinde, bu fısıh bayramı gibi fısıh yapılmadı; ²³ ancak bu fısıh RABBE kiral Yoşyanın on sekizinci yılında Yeruşalimde yapıldı.

²⁴ Bundan başka Yoşiya, kâhin Hilkiyanın RAB evinde bulmuş olduğu kitapta yazılmış şeriat sözlerini yerine getirsin diye, cincileri, ve bakıcıları, ve terafimi, ve putları, ve

Yahuda diyarında ve Yerus alimde görülen bütün mekruh Şeyleri ortadan süpürdü. ²⁵ Ve Musanın bütün Őeriatine göre, bütün y reğile, ve bütün canı ile, ve bütün kuvvetile onun gibi RABBE dönen bir kiral ondan evel olmadı; ve kendisinden sonra onun gibisi çıkmadı.

²⁶ Ancak Manassenin RABBİ  fkelendirmek için yapmış olduğu bütün  fkelendirmelerden dolayı, Yahudaya karşı alevlenmiş olan büyük öfkesi kızgınlığından RAB dönmedi. ²⁷ Ve RAB dedi: İsraili gözümün önünden nasıl kaldırdımsa, Yahudayı da kaldıracadığım, ve seçtiğim bu Şehri, Yerus alimi, ve: İsmim orada olacaktır, dediğim evi kendimden atacağım.

²⁸ Ve YoŐıyanın işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her Şey, Yahuda kırıllarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ²⁹ Onun günlerinde Mısır kiralı Firavun-neko AŞur kiralına karşı Fırat ırmağına çıktı; ve kiral YoŐıya ona karşı yürüdü; ve Firavun-neko onu Megiddoda görünce öldürdü. ³⁰ Ve kulları onu  l  olarak araba ile Megiddodan götürdüler, ve Yerus alime getirdiler, ve onu kendi kabrine gömdüler. Ve memleket kavmı YoŐıyanın oğlu Yehoahazı aldılar, ve onu meshettiler, ve babasının yerine onu kiral ettiler.

³¹ Yehoahaz kiral olduğu zaman yirmi  c yaşında idi; ve Yerus alimde  c ay kırıllık etti; ve anası Libnalı Yeremyanın kızı olup adı Hamutaldi. ³² Ve atalarının yapmış olduğu her Şeye göre RABBİN gözünde kötü olanı yaptı. ³³ Ve Yerus alimde kırıllık etmesin diye, Firavun-neko Hamat diyarında Riblada onu zincire vurdu; ve memleket üzerine yüz talant gümüş, ve bir talant altın vergi koydu. ³⁴ Ve Firavun-neko YoŐıyanın oğlu Elyakimi babası YoŐıyanın yerine kiral etti, ve adını değiştirip Yehoyakim koydu; ve Yehoahazı aldı, ve Mısıra geldi, ve orada öldü. ³⁵ Ve Firavuna gümüşü ve altını Yehoyakim verdi; ve Firavunun emrine göre gümüşü vermek için memleket üzerine vergi koydu; Firavun-nekoya vermek  zre gümüşü ve altını memleket kavmindan, kesilmiŐ vergisine göre herkesten çekip aldı.

³⁶ Yehoyakim kiral olduğu zaman yirmi beş yaşında idi; ve Yerus alimde on bir yıl kırıllık etti; anası Rumalı Pedayanın kızı olup adı Zebida idi. ³⁷ Ve atalarının yapmış olduğu her Şeye göre RABBİN gözünde kötü olanı yaptı.

BAP 24

ONUN günlerinde Babil kiralı Nebukadnetsar geldi, ve Yehoyakim  c yıl ona kul oldu; ve dönüp ona karşı ayaklandı. ² Ve RAB Kildan  akıncılarını, Suriye akıncılarını, ve Moab akıncılarını, ve Ammon oğulları akıncılarını ona karşı gönderdi; ve RABBİN peygamber kulları vasıtası ile söylemiş olduğu sözüne göre bunları Yahudayı yok etmek için ona karşı gönderdi. ³ Gerçek Yahudayı gözü önünden kaldırmak için bu Şey onun başına RABBİN emrile geldi; ⁴ Manassenin yaptığı bütün iŐlere göre onun suçlarından, ve döktüğü suçsuz kandan ötürü oldu,  nk  Yerus alimi suçsuz kanla doldurdu; ve RAB bađıŐlamak istemedi. ⁵ Ve Yehoyakimin işlerinin geri kalanı, ve yaptığı her Şey, Yahuda kırıllarının Tarihler kitabında yazılı değil mi? ⁶ Ve Yehoyakim ataları ile uyudu; ve yerine oğlu Yehoyakin kiral oldu. ⁷ Ve Mısır kiralı artık bir daha kendi memleketinden çıkmadı;  nk  Babil kiralı Mısır vadisinden Fırat ırmağına kadar Mısır kiralına ait olan her Şeyi almıŐtı.

⁸ Yehoyakin kiral olduğu zaman on sekiz yaşında idi; ve Yerus alimde  c ay kırıllık etti; ve anası Yerus alimli Elnatanın kızı olup adı NehuŐta idi. ⁹ Ve babasının yapmış olduğu her Şeye göre RABBİN gözünde kötü olanı yaptı.

¹⁰ O vakitte Babil kiralı Nebukadnetsarın kulları Yerus alime  ıktılar, ve Şehir kuşatıldı. ¹¹ Ve Babil kiralı Nebukadnetsar Şehre geldi, ve kulları onu kuŐatmakta idiler; ¹² ve Yahuda kiralı Yehoyakin, anası, ve kulları, ve reisleri, ve kızlar ağaları ile beraber Babil kiralına

çıkı; ve kırallığının sekizinci yılında Babil kralı onu aldı. ¹³ Ve RABBİN söylemiş olduğu gibi, RAB evinin bütün hazinelerini, ve kiral evinin hazinelerini oradan çıkardı, ve İsrail kralı Süleymanın RABBİN mabedinde yapmış olduğu bütün altın kapları parça parça etti. ¹⁴ Ve bütün Yeruslalmi, ve on bin sürgün olarak bütün reislerle cesur yiğitlerin hepsini, ve bütün dülgerlerle demircileri sürdü; memleket kavminin fakirlerinden başka kimse kalmadı. ¹⁵ Ve Yehoyakini Babile sürdü; ve kralın anasını, ve kralın karılarını, ve kızlar ağalarını, ve memleketin ileri gelenlerini, sürgün olarak Yeruslalmiden Babile götürdü. ¹⁶ Ve Babil kralı bütün zorlu adamları, yedi bin kişiyi ve dülgerlerle demircileri, bin kişiyi, bütün bu yiğitleri ve cenkçileri Babile sürgün getirdi. ¹⁷ Ve Babil kralı Yehoyakinin yerine amcası Mattanyayı kiral etti, ve adını değiştirip Tsedekiya koydu. ¹⁸ Tsedekiya kiral olduğu zaman yirmi bir yaşında idi, ve Yeruslalmde on bir yıl kırallık etti; ve anası Libnalı Yeremyanın kızı olup adı Hamutaldı. ¹⁹ Ve Yehoyakimin yapmış olduğu her şeye göre RABBİN gözünde kötü olanı yaptı. ²⁰ Çünkü RAB gözünün önünden onları atıncıya kadar, Yeruslalm ve Yahudaya karşı öfkesinden ötürü böyle oldu.

Ve Tsedekiya Babil kiralına karşı ayaklandı.

BAP 25

VE vaki oldu ki, kırallığının dokuzuncu yılında, onuncu ayda, ayın onuncu gününde Babil kralı Nebukadnetsar, kendisi ve bütün ordusu Yeruslalmın karşısına geldi, ve ona karşı ordugâh kurdu; ve ona karşı çepçevre meteris yaptılar. ² Ve kiral Tsedekiyanın on birinci yılına kadar şehir kuşatıldı. ³ Dördüncü ayın dokuzuncu gününde şehirde kıtlık şiddetli idi, ve memleket kavmı için ekmek yoktu. ⁴ Ve şehrin duvarında gedik açıldı, ve bütün cenk adamları, kiral bahçesinin yanında olan iki duvar arasındaki kapı yolundan geceleyin kaçtılar (ve Kildanîler çepçevre şehre karşı idiler); ve kiral Araba yolundan gitti. ⁵ Fakat Kildanîlerin ordusu kralın ardını kovdu, ve Eriha ovalarında ona yetiştiler; ve bütün ordusu yanından dağıldı. ⁶ Ve kiralı tuttular, ve kendisini Riblaya, Babil kralının yanına çıkardılar; ve onun hakkında hüküm verdiler. ⁷ Ve Tsedekiyanın oğullarını kendi gözü önünde boğazladılar, ve Tsedekiyanın gözlerini kör ettiler, ve onu zincire vurdular, ve kendisini Babile götürdüler.

⁸ Ve beşinci ayda, ayın yedinci gününde, Babil kralı Nebukadnetsarın on dokuzuncu yılı idi, muhafız askerin başı, Babil kralının kulu Nebuzaradan, Yeruslalmeye geldi. ⁹ Ve RABBİN evini, ve kralın evini, ve Yeruslalmın bütün evlerini, her büyük evi ateşe verdi. ¹⁰ Ve muhafız askerin başı ile beraber olan bütün Kildanî ordusu çepçevre Yeruslalm duvarlarını yıktılar. ¹¹ Ve muhafız askerin başı Nebuzaradan, şehirde kalmış olan kavmin artakalanını, ve Babil kralı tarafına geçmiş olan kaçaklarını, ve halkın artakalanını sürgün götürdü. ¹² Fakat muhafız askerlerin başı bağcı ve çiftçi olmak üzere memleketin fakir olanlarından bıraktı.

¹³ Ve RABBİN evinde olan tunç direkleri, ve RABBİN evinde olan ayaklıkları, ve tunç denizi Kildanîler parçaladılar, ve tunçlarını Babile götürdüler. ¹⁴ Ve mabette hizmet için kullanılan kazanları, ve kürekleri, ve makasları, ve kaşıkları, ve bütün tunç kapları aldılar.

¹⁵ Ve muhafız askerin başı ateş kaplarını, ve leğenleri, altın olandan altını, ve gümüş olandan gümüşü aldı. ¹⁶ RABBİN evi için Süleymanın yapmış olduğu iki direğin, bir denizin, ve ayaklıkların, bütün bu takımların tuncu tartıya gelmezdi. ¹⁷ Bir direğin yüksekliği on sekiz arşındı, ve üzerinde bir tunç başlık vardı; ve başlığın yüksekliği üç arşındı; ve bu başlık üzerinde çepçevre hepsi tunçtan ağ ve nar işi vardı; ikinci direk de ağ işile beraber böyle idi.

¹⁸ Ve muhafız askerin başı başkâhin Serayayı, ve ikinci kâhin Tsefanyayı, ve üç eşik

bekçisini aldı; ¹⁹ ve şehirden cenk adamları üzerine konulmuş olan bir kızlar ağasını, kiral musahiplerinden şehirde bulunan beş adamı, ve memleket kavmini askere yazan ordu başının kâtibini, ve memleket kavmindan şehirde bulunan altmış kişiyi aldı. ²⁰ Ve muhafız askerin başı Nebuzaradan onları alıp Riblaya Babil kiralının yanına götürdü. ²¹ Ve Babil kiralı Hamat diyarında, Riblada onları vurup öldürdü. Böylece Yahuda kendi toprağından sürüldü.

²² Ve Babil kiralı Nebukadnetsarın bırakmış olduğu, Yahuda memleketinde kalan kavma gelince, Şafanın oğlu Ahikamın oğlu Gedalyayı bunların üzerine vali koydu. ²³ Ve orduların bütün başbuğları, kendileri ve adamları, Babil kiralı Gedalyayı vali koymuş diye işitince, Netanyahu'nun oğlu İsmail, ve Kareahın oğlu Yohanan, ve Netofalı Tanhumetin oğlu Seraya, ve Maakalının oğlu Yaazanya, kendileri ve adamları Mitspaya, Gedalyanın yanına geldiler. ²⁴ Ve Gedalya onlara ve adamlarına and etti, ve onlara dedi: Kildanîlerin kullarından korkmayın; memlekette oturun, ve Babil kiralına kulluk edin, ve sizin için iyi olur. ²⁵ Ve vaki oldu ki, yedinci ayda kiral zürriyetinden Elişamanın oğlu Netanyahu'nun oğlu İsmail geldi, ve yanında on kişi vardı, ve Gedalyayı vurdular, ve öldü; Mitspada onun yanında olan Yahudileri ve Kildanîleri de vurdular. ²⁶ Ve küçükten büyüğe kadar bütün kavm, ve orduların başbuğları kalktılar; ve Mısıra geldiler, çünkü Kildanîlerin yüzünden korkuyorlardı.

²⁷ Ve vaki oldu ki, Yahuda kiralı Yehoyakinin otuz yedinci sürgünlük yılında, on ikinci ayda, ayın yirmi yedinci gününde, Babil kiralı Evil-merodak, kiral olduğu yıl, Yahuda kiralı Yehoyakini hapishaneden çıkarıp başını yükseltti; ²⁸ ve onunla iyi şeyler söyleşti, ve onun tahtını, Babilde kendisile beraber olan kiralın tahtından yukarı koydu, ²⁹ ve onun hapislane esvabını değiştirdi. Ve Yehoyakin ömrünün bütün günlerince daima onun önünde ekmek yerdi; ³⁰ ve onun tayini olarak, kiral tarafından kendisine daimî bir tayin, ömrünün bütün günlerince her gün bir pay verilirdi.